แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

จัดทำโดย
กรมส่งเสริมวัฒนธรรม
กระทรวงวัฒนธรรม

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร 1
ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ 8
2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1) 8
2.2 แผนระดับที่ 2 8
2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 9
2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 10
2.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) 10
2.3 แผนระดับที่ 3 12
2.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 12
2.3.2 (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กระทรวงวัฒนธรรม 12
2.3.3 (ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) 12
2.4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ 13
ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม 13
3.1 ภาพรวม 13
3.1.1 วิสัยทัศน์ 13
3.1.2 พันธกิจ 13
3.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี 14
3.2.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล 14
3.2.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย 15
3.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านการเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 17
3.2.4 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 18
3.2.5 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 20
3.3 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (พ.ศ. 2560 - 2570) 22
3.3.1 ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด 22
3.3.2 ประมาณการวงเงินงบประมาณรายโครงการตามยุทธศาสตร์ 22
3.4 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. 2566-2570 28
3.4.1 วัตถุประสงค์ 28
3.4.2 ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน 28
3.4.3 นิยามที่เกี่ยวข้อง 28
3.4.4 ประเด็น SWOT ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม 29
3.4.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม 30
3.4.6 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. 2566-2570 กับความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี 37

ภาคผนวก 42
- คำสั่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ที่ 704/2565 เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติราชการ 43
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
- ประเด็น SWOT ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม 45
- กลยุทธ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม 46
- ระดับของแผนและความหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ 47
- ยุทธศาสตร์ชาติ 51
- แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 53
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 55
- นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) 56
- การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 57
- (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กระทรวงวัฒนธรรม 58
- (ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) 59
- นโยบายรัฐบาล 60
- นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม 61
- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ 62
- รายงานสรุปผลการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประจำปี 2565 63

ส่วนที่ 1 บทสรุปผู้บริหาร

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ฉบับนี้ ได้มีการกำหนดทิศทางการพัฒนาการดำเนินงานของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม โดยพิจารณาจากความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนระดับที่ 1 คือ ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 คือ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่มุ่งเน้นการดำเนินงานในเชิงยุทธศาสตร์ ด้วยการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล การสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย การเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม การส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม มีการกำหนดองค์ประกอบของแผนฯ ประกอบด้วย โครงการสำคัญ งบประมาณ กลยุทธ์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด ที่แสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ โดยมีการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ ทั้งการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร ทำให้ทราบถึงประเด็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม และนำมาซึ่งการกำหนดเป็นกลยุทธ์หรือแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและสร้างประโยชน์ให้กับสังคมไทยได้มากยิ่งขึ้น

สรุปสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ดังนี้

วิสัยทัศน์ คือ “สวธ. เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ จำนวน 9 พันธกิจ ประกอบด้วย

1) เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีความภาคภูมิใจในค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย

3) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม

4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง

5) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อการให้บริการประชาชน

6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพ

7) สงวนรักษา พัฒนาต่อยอด และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยสู่ระดับนานาชาติ

8) ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และศิลปินพื้นบ้าน

9) ส่งเสริมและพัฒนางานภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์ จำนวน 5 ประเด็น ซึ่งประกอบด้วย 22 กลยุทธ์ โดยในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์จะมีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กระทรวงวัฒนธรรม

(ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570) และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ อันจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์	จำนวน		
	ตัวชี้วัด	กลยุทธ์	โครงการสำคัญ
1. การเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล	1	10	10
2. การสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย	1	11	8
3. การเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	1	9	5
4. การส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	1	11	13
5. การพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม	1	10	18
รวมทั้งสิ้น	5	22	54

หมายเหตุ : เนื่องจากกลยุทธ์ในแต่ละข้อนั้น สามารถที่จะสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ได้มากกว่า 1 ประเด็น จึงส่งผลให้กลยุทธ์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ อาจจะเป็นกลยุทธ์เดียวกันกับกลยุทธ์ของประเด็นยุทธศาสตร์อื่น ๆ

ในการแปลงแผนปฏิบัติราชการสู่การปฏิบัติในระดับหน่วยงาน คือ การนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ (Strategy Implementation) ซึ่งเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารเชิงกลยุทธ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม มีการดำเนินการที่สำคัญ คือ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม การจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณในแต่ละโครงการของหน่วยงาน ในสังกัดกรมส่งเสริมวัฒนธรรมที่สอดรับกับแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ซึ่งได้กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ผลผลิต ผลลัพธ์ ระยะเวลา และงบประมาณ ให้สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

สำหรับการกำกับติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงาน/โครงการและความสำเร็จขององค์กร นั้น กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จัดให้มีกลไกเพื่อควบคุมการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ และก่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม จะส่งรายงานผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานไปยัง ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (ระบบ eMENSCR)

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ฉบับนี้ จะเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญ ที่จะช่วยให้เกิดแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนและผลักดันให้การดำเนินการในภารกิจต่าง ๆ บรรลุเป้าหมาย ตามประเด็นยุทธศาสตร์ เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม คือ คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุข และเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กรมส่งเสริมวัฒนธรรม (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์: “สวธ. เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน”

พันธกิจ:

1) เกิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีความภาคภูมิใจในค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย
3) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม
4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง
5) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อการให้บริการประชาชน
6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพ
7) สงวนรักษา พัฒนาต่อยอด และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยสู่ระดับนานาชาติ
8) ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และศิลปินพื้นบ้าน
9) ส่งเสริมและพัฒนางานภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

ประเด็น

1 เสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล

เป้าหมาย: มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติและขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก

กลยุทธ์:
(1) มุ่งเน้นดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมโดยนำนโยบาย กระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจมาปรับใช้
(2) สร้างโอกาสในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นเลิศ **(Best Practice)** ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
(3) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้องเชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป
(4) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม

2 สร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย

เป้าหมาย: ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความเป็นไทย

กลยุทธ์:
(1) น้าองค์ความรู้และข้อมูลจากภาคีเครือข่ายมาใช้ประโยชน์
(2) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบ ต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
(4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น
(5) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อ สร้างการรับรู้ของประชาชน
(6) รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

3 เชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย: องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน วิจัย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ

กลยุทธ์:
(1) มุ่งเน้นการดำเนินงานในลักษณะของการเป็นต้นน้ำในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม
(2) ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับด้านอื่นๆ และสาขาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
(3) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้อง เชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป
(4) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งาน วัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม
(5) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชน

4 ส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย: องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม และประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ค่านิยม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต

กลยุทธ์:
(1) สร้างการรับรู้ความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ให้สามารถเผยแพร่สู่สังคมในระดับที่กว้างมากขึ้น
(2) สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น
(3) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย
(4) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(5) สร้างความภาคภูมิใจเพื่อเป็นแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้กับภาคีเครือข่ายที่ทำคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรม
(6) รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

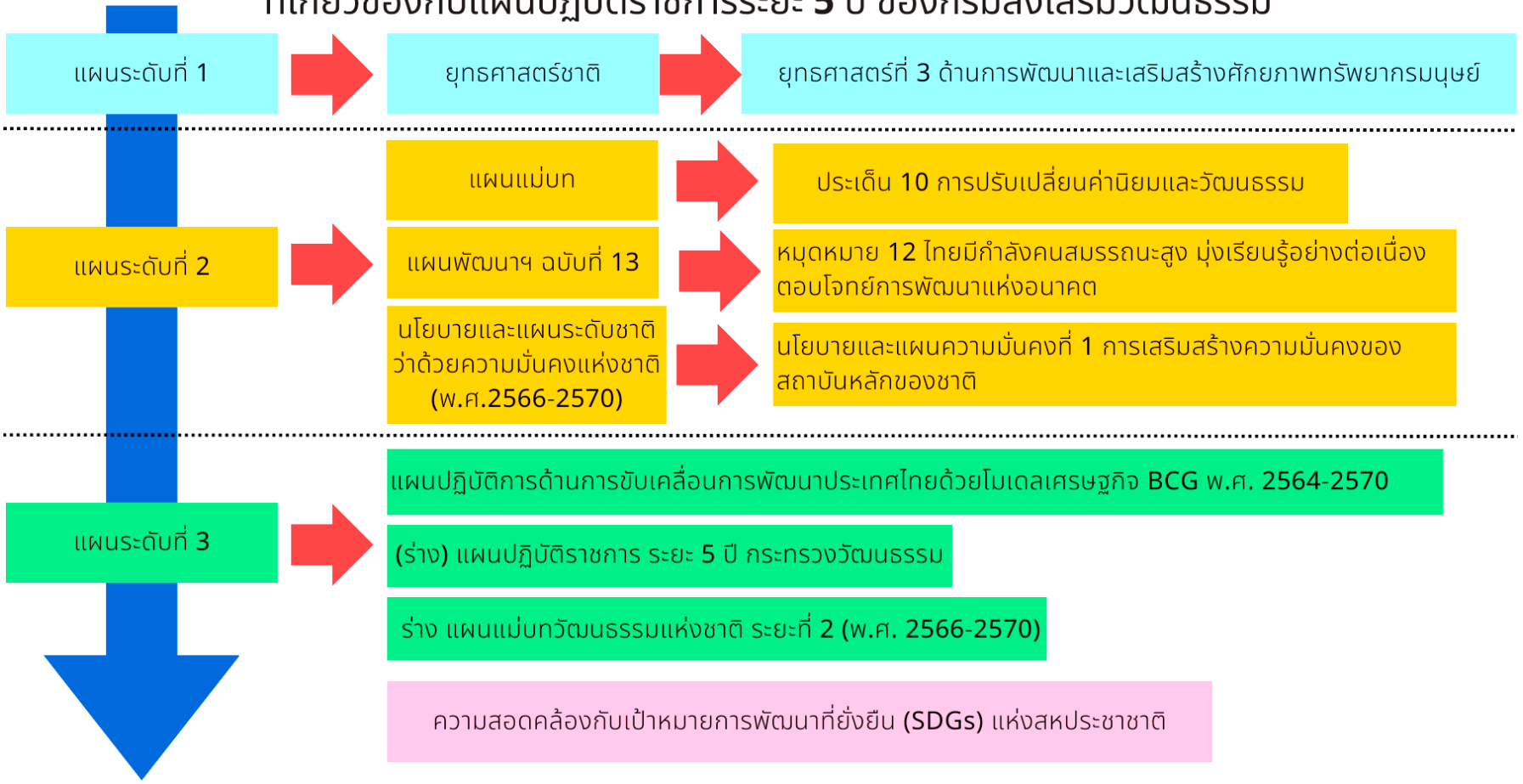
5 พัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย: องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและบริการทางวัฒนธรรม

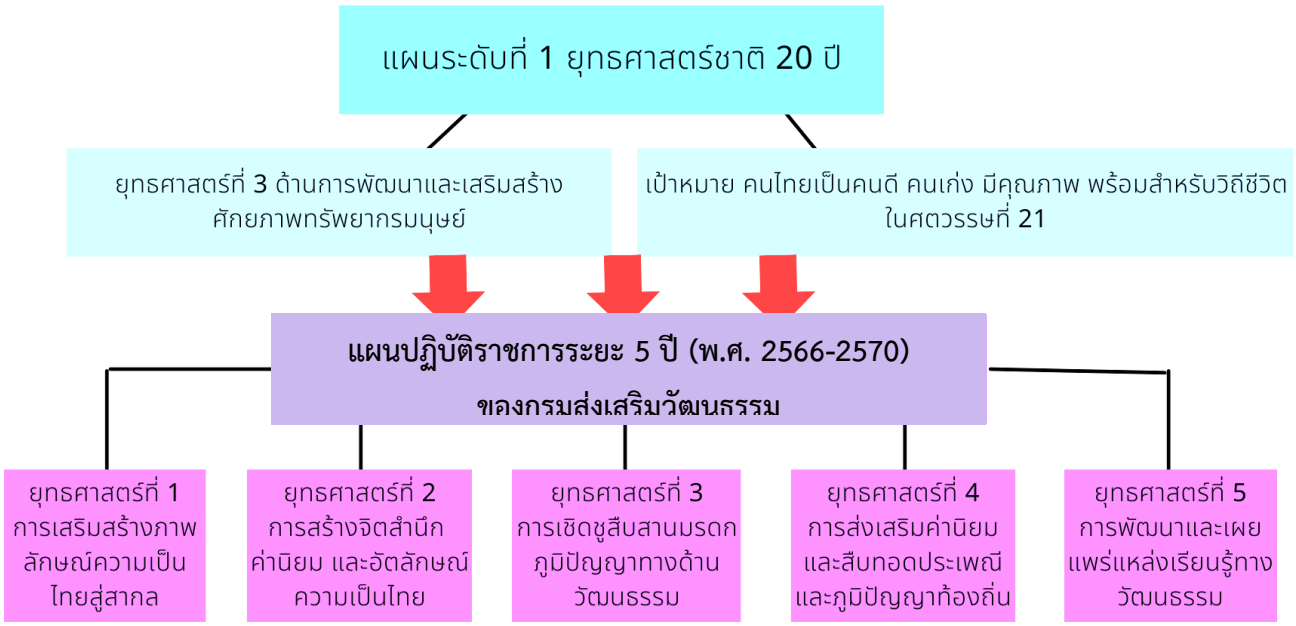
กลยุทธ์:
(1) สร้างโอกาสในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นเลิศ **(Best Practice)** ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
(2) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม
(3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น
(4) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย

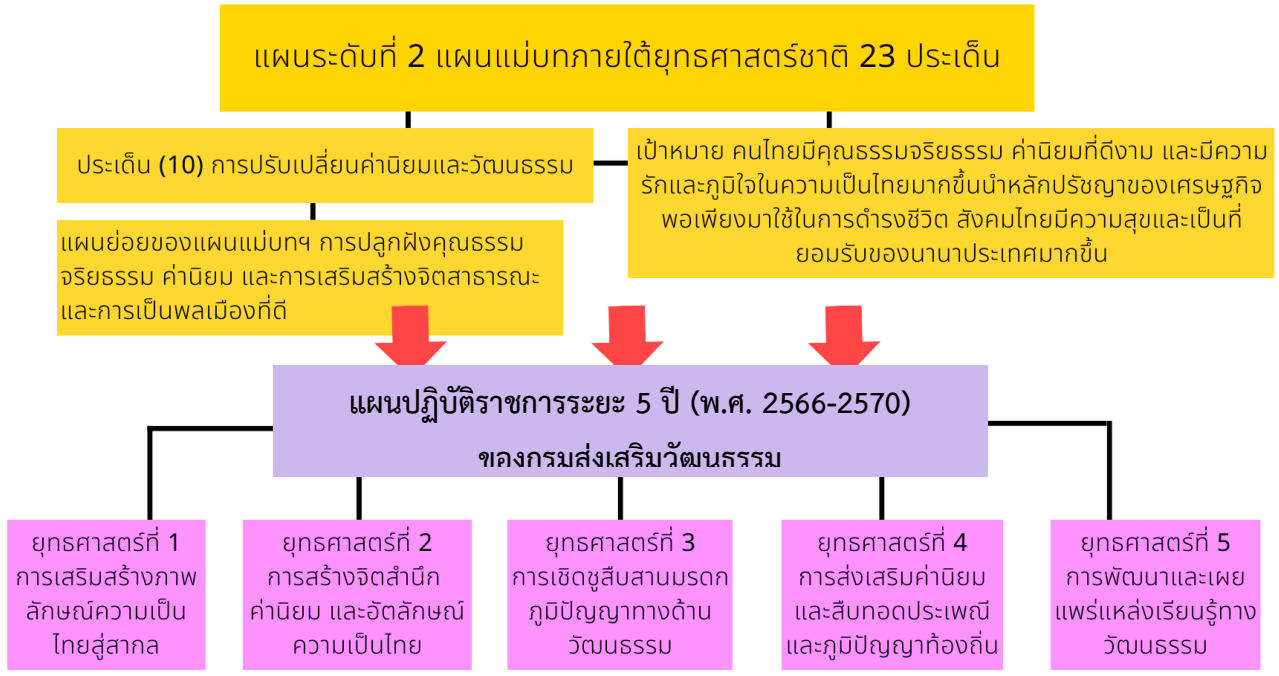
ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ **1** แผนระดับที่ **2** และแผนระดับที่ **3** และความสอดคล้องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน **(SDGs)** แห่งสหประชาชาติ ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ **5** ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

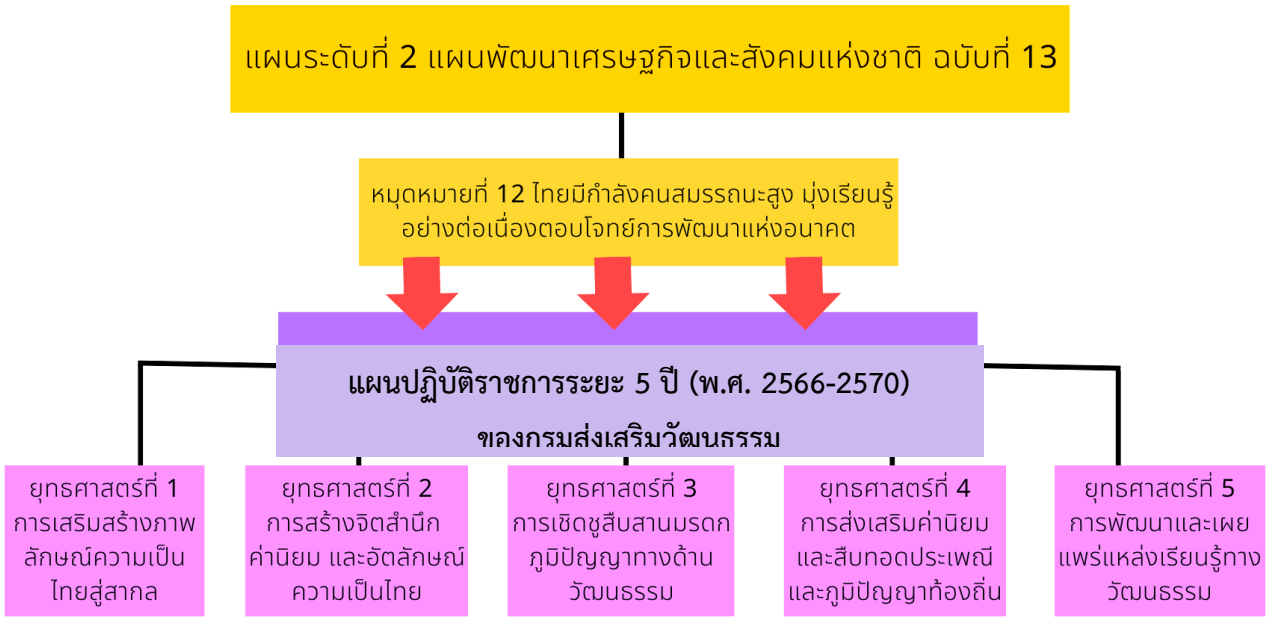
ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ 1 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

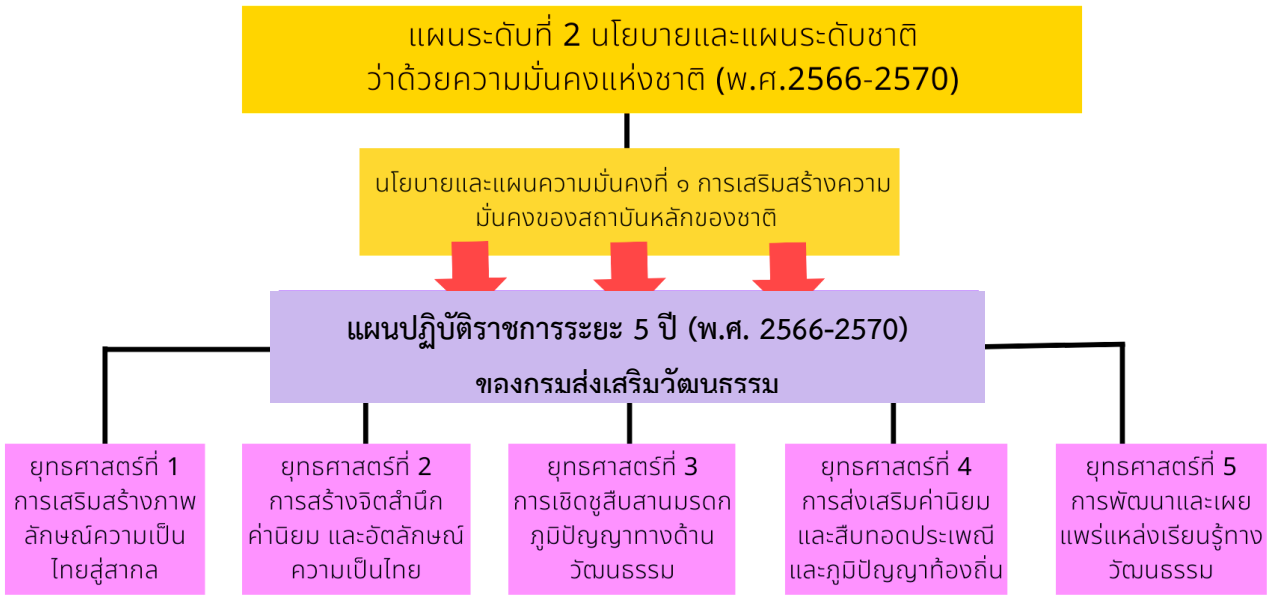
ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ 2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 23 ประเด็น ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

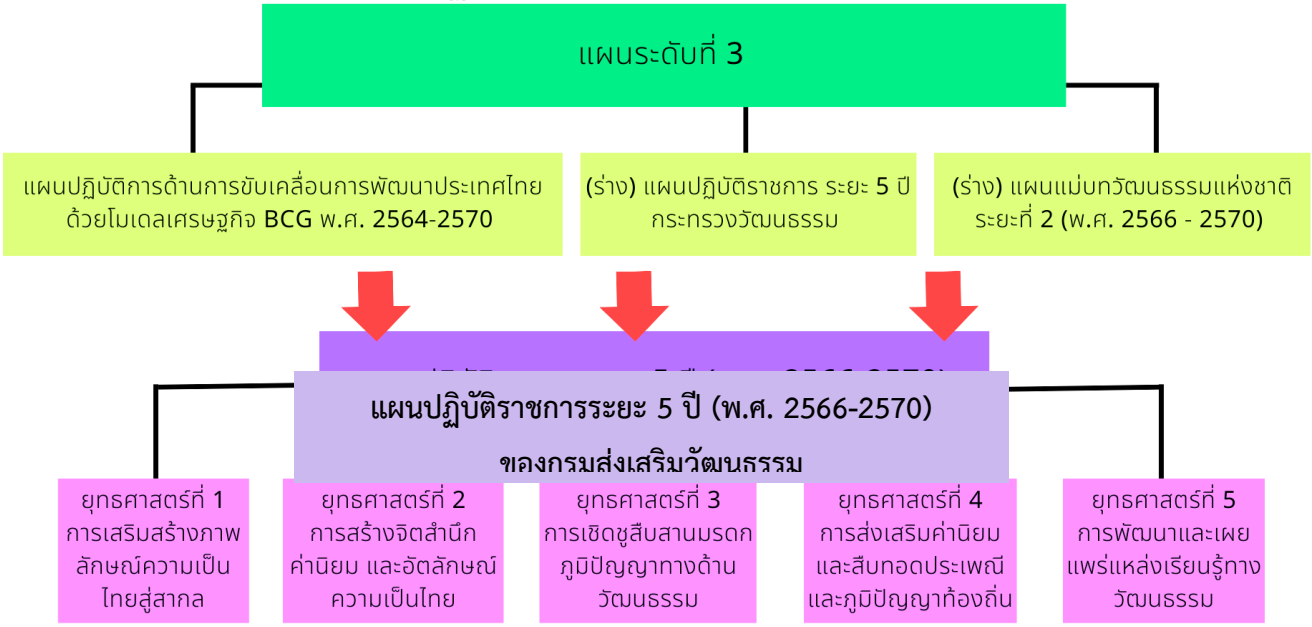
ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ **2** แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ **13**
ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ **5** ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

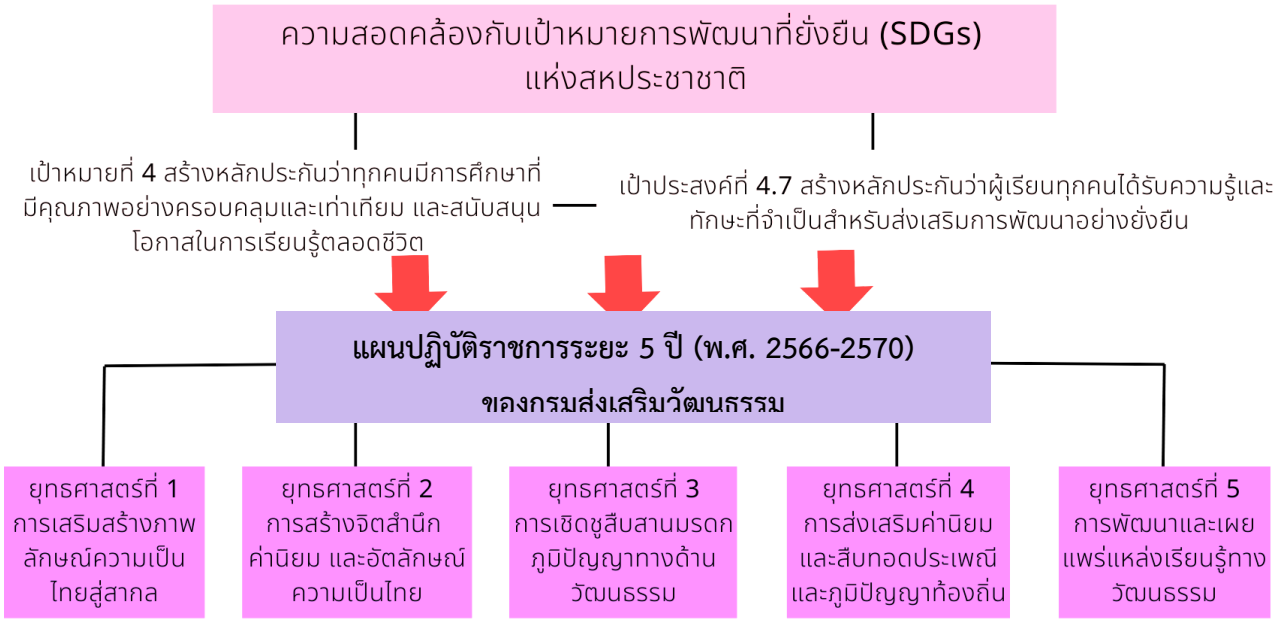
ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ **2** นโยบายและแผนระดับชาติ
ว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ **(พ.ศ.2566-2570)**
ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ **5** ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ผังความเชื่อมโยงความสอดคล้องของแผนระดับที่ **3**
ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ **5** ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ผังความเชื่อมโยงกับความสอดคล้องเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน **(SDGs)** แห่งสหประชาชาติ
ที่เกี่ยวข้องกับแผนปฏิบัติราชการระยะ **5** ปี ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ส่วนที่ 2 ความสอดคล้องกับแผน 3 ระดับ ตามนัยยะของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

2.1 ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ 1)

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีภารกิจ เกี่ยวกับการส่งเสริมและบำรุงรักษาวัฒนธรรมไทย โดยการศึกษา ค้นคว้า วิจัย ฟื้นฟู อนุรักษ์ พัฒนา เผยแพร่ และส่งเสริมหน่วยงานของรัฐ เอกชน และประชาชน ที่ดำเนินงานด้านวัฒนธรรม รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการประสานงานและแลกเปลี่ยนด้านวัฒนธรรม โดยแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี ฉบับนี้ มีเป้าหมายที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

1) เป้าหมาย คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21

2) ประเด็นยุทธศาสตร์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

มุ่งเน้นให้สถาบันทางสังคมร่วมปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง “ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษาและสื่อ” ในการหล่อหลอมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรมในลักษณะที่เป็น “วิถี”การดำเนินชีวิต

3) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิต โดยใช้การจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรม การนำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อร่วมกันปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ หล่อหลอมคนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมและความเข้าใจในการปฏิบัติตนเพื่อปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น

2.2 แผนระดับที่ 2

กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีอำนาจ หน้าที่ ตามกฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการ กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2557 เพื่อตอบสนองกับภารกิจของหน่วยงาน ดังนี้

(1) ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(2) ศึกษา วิจัย และเผยแพร่องค์ความรู้ทางวัฒนธรรม

(3) ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพการดำเนินงานของสภาวัฒนธรรม เครือข่ายวัฒนธรรม และแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

(4) เป็นศูนย์กลางในการศึกษา รวบรวม เผยแพร่ และให้บริการสารสนเทศและกิจกรรมทางวัฒนธรรม

(5) ส่งเสริมกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้คุณค่าทางวัฒนธรรม

(6) สนับสนุน ส่งเสริม และประสานการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(7) ส่งเสริมและดำเนินการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

(8) ส่งเสริม ดำเนินการยกย่องเชิดชูเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม และบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม

(9) เสริมสร้างค่านิยมอันดีงามและเหมาะสมกับสังคมไทย

(10) จัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงานส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาทางวัฒนธรรม

(11) ระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(12) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรม หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ซึ่งประเด็นในการดำเนินงานของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ในแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี นั้นมีความเกี่ยวข้องกับแผนระดับที่ 2 จำนวน 3 แผน ประกอบด้วย 1) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 2) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และ 3) นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.2.1 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

1) เป้าหมาย คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรักและภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

2) การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการพัฒนาคนให้ค่านิยมที่เหมาะสม สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ นำเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ใช้ปราชญ์ชุมชนช่วยปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมในระดับพื้นที่ ควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีศักยภาพในการดูแลและเฝ้าระวังทางสังคมและการอนุรักษ์ฟื้นฟูมรดกทางวัฒนธรรม

3) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

4) แนวทางการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อนุรักษ์พัฒนาและสืบสานมรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รณรงค์ส่งเสริมความเป็นไทยในระดับท้องถิ่นและชุมชน จัดให้มีพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของพื้นที่ ส่งเสริมชุมชนให้เป็นฐานการสร้างวิถีชีวิตพอเพียง

5) เป้าหมายของแผนย่อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมดีขึ้น

6) การบรรลุเป้าหมายของแผนย่อย ขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายแผนย่อยการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี โดยการบูรณาการ

จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมค่านิยมที่ดีงาม จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความตระหนักรู้ เชิดชูภูมิปัญญา โดยดำเนินการร่วมกับภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมทุกภาคส่วน

2.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

1) เป้าหมายหลัก การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่

2) หมุดหมายที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต

3) เป้าหมายการพัฒนาระดับหมุดหมาย

เป้าหมายที่ 1 คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

ตัวชี้วัดที่ 1.3 ทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 เมื่อสิ้นสุดแผน

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ตัวชี้วัดที่ 3.1 การประเมินสมรรถนะผู้ใหญ่ในระดับนานาชาติของคนไทยในทุกด้านไม่ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่เข้ารับการประเมิน

4) กลยุทธ์การพัฒนา

กลยุทธ์ที่ 1 คนไทยทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 พัฒนาผู้อยู่ในช่วงวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง มีทักษะดิจิทัลและมีสมรรรถนะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ การดำรงชีวิตและการทำงาน โดยการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยมไทยให้สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน เพื่อให้เป็นพื้นฐานของสังคมไทยและเป็น “ซอฟต์พาวเวอร์” ในการสื่อสารภาพลักษณ์ของประเทศไทยและนำเสนอความเป็นไทยสู่สากล

2.2.3 นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) นโยบายและแผนความมั่นคงที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ

2) จุดมุ่งเน้น สังคมไทยอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชนและพร้อมธำรงไว้ซึ่งสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

3) เป้าหมายที่ 2 คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายโดยได้รับความคุ้มครองตามหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งหมายรวมถึงการให้ความสำคัญกับทุกศาสนา ผู้ที่มีหลักความเชื่อต่าง ๆ และผู้ที่ไม่นับถือศาสนา

4) ผลสัมฤทธิ์ คนในชาติอยู่ร่วมกันอย่างมีความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

5) กลยุทธ์

กลยุทธ์หลักที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

กลยุทธ์ย่อยที่ 1.2 ส่งเสริมการจัดทำและเผยแพร่ชุดข้อมูลความรู้เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โครงการพระราชดำริ หลักการทรงงาน แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยมุ่งเน้นการจัดทำสื่อที่มีความทันสมัย มีการเผยแพร่ในหลายช่องทาง รวมถึงมีการจัดทำระบบการบริหารจัดการชุดข้อมูลระหว่างส่วนราชการ ภาคเอกชน และภาคประชาชน โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน

กลยุทธ์หลักที่ 2 การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติอย่างสันติและเคารพในความแตกต่างหลากหลายบนพื้นฐานสิทธิมนุษยชน

กลยุทธ์ย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันของคนในชาติโดยสร้างความตระหนักรู้ให้แก่ทุกภาคส่วนให้เห็นคุณค่าการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม การเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และให้เกียรติซึ่งกันและกัน โดยดำเนินงานภายใต้กรอบการไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ชาติพันธุ์ภาษา ศาสนา เพศ เพศสภาพและเพศวิถีอายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือจิตสุขภาพ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ติดยาเสพติด สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนาหรือความเชื่ออื่น การศึกษาอบรม ตลอดจนความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่น อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใดจะกระทำมิได

2.3 แผนระดับที่ 3

2.3.1 แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570

1) วิสัยทัศน “**เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน** ประชาชนมีรายได้ดี คุณภาพชีวิตดี รักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรจากความหลากหลายทางชีวภาพให้มีคุณภาพที่ดี **ด้วยการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม**”

2) ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความยั่งยืนของฐานทรัพยากร ความหลากหลายทางชีวภาพ และวัฒนธรรมด้วยการจัดสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง ด้วยทุนทรัพยากรอัตลักษณ์ ความคิดสร้างสรรค์ และเทคโนโลยีสมัยใหม่

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การยกระดับการพัฒนาอุตสาหกรรมภายใต้เศรษฐกิจ BCG ให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

2.3.2 (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กระทรวงวัฒนธรรม

1) วิสัยทัศน์ “วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ มีบทบาทนำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย”

2) ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม

2.3.3 (ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

1) วิสัยทัศน์ “วัฒนธรรมนำไทยสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

2) เป้าหมาย

2.1) ประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น

2.2) คนไทยเข้าถึงข้อมูลทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และประสบความสำเร็จ สามารถสร้างชื่อเสียงด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับโลกเพิ่มขึ้น

2.3) ไทยได้รับการจัดอันดับ Soft Power และอันดับโลกที่เกี่ยวกับงานวัฒนธรรมสูงขึ้น

3) แผนย่อย

แผนย่อยที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

แผนย่อยที่ 2 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับสังคมไทย

แผนย่อยที่ 3 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่วัฒนธรรมที่ดีงามของไทย

2.4 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายที่ 4 สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายย่อยที่ 4.7 สร้างหลักประกันว่าผู้เรียนทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึง การศึกษาสำหรับการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการมีวิถีชีวิตที่ยั่งยืน สิทธิมนุษยชน ความเสมอภาคระหว่างเพศ การส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความสงบสุขและไม่ใช้ความรุนแรง การเป็นพลเมืองของโลก และความนิยมในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและในส่วนร่วมของวัฒนธรรมต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ภายในปี 2573

ส่วนที่ 3 สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

3.1 ภาพรวม

3.1.1 วิสัยทัศน์

"สวธ. เป็นองค์กรหลักในการส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อนำพาสังคมไทยไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน"

3.1.2 พันธกิจ

(1) เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

(2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทยมีความภาคภูมิใจในค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย

(3) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทางวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม

(4) ส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมทุกภาคส่วนให้มีความเข้มแข็ง

(5) ส่งเสริมและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์เพื่อการให้บริการประชาชน

(6) ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพ

(7) สงวนรักษา พัฒนาต่อยอด และเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมไทยสู่ระดับนานาชาติ

(8) ยกย่องเชิดชูเกียรติ และสนับสนุนการดำเนินงานของศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิทางวัฒนธรรม ผู้มีผลงานดีเด่นทางวัฒนธรรม และศิลปินพื้นบ้าน

(9) ส่งเสริมและพัฒนางานภาพยนตร์และวีดิทัศน์ให้มีความทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

3.2 แผนย่อยภายใต้แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี

3.2.1 ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล

1) เป้าหมาย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและประชาคมโลกเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่สากล

2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเห็นคุณค่าและประโยชน์ของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยผ่านการจัดกิจกรรมเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่สากล	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) กลยุทธ์

3.1) กลยุทธ์หลัก

(1) มุ่งเน้นดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมโดยนำนโยบายกระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจมาปรับใช้

(2) สร้างโอกาสในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

(3) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้อง เชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป

(4) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม

3.2) กลยุทธ์รอง

(1) ปรับโครงสร้าง/บทบาท/วิธีการดำเนินงานของ สวธ. ให้สอดคล้องกับภารกิจ/บริบทของสังคมไทย/ทันต่อสถานการณ์

(2) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

(4) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับด้านอื่น ๆ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(6) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

4) โครงการสำคัญ

(1) โครงการเงินอุดหนุนการสืบทอดและจัดทำคลังข้อมูลตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559

(2) โครงการเงินอุดหนุนชุมชนวัฒนธรรมไทยสร้างเสริมเศรษฐกิจ

(3) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(4) โครงการสร้างรายได้แก่ศิลปิน นักแสดงพื้นบ้าน ชุมชน เจ้าของมรดกภูมิปัญญา

(5) โครงการส่งเสริมและพัฒนายกระดับอาหารถิ่นสู่มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ความเป็นไทย

(6) โครงการพัฒนาชุมชนวัฒนธรรมเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์

(7) โครงการส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล

(8) โครงการพัฒนาความรู้ทางวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และซอฟต์พาวเวอร์

(9) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีและเครือข่ายทางวัฒนธรรม

(10) โครงการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนในมิติวัฒนธรรม

3.2.2 ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย

1) เป้าหมาย ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความเป็นไทย เกิดความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของไทย

2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสืบทอดประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์และความเป็นไทย มีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของไทย	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) กลยุทธ์

3.1) กลยุทธ์หลัก

(1) นำองค์ความรู้และข้อมูลจากภาคีเครือข่ายมาใช้ประโยชน์

(2) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรม โดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

(4) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

(5) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชน

(6) รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

3.2) กลยุทธ์รอง

(1) สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

(2) ประเมินสถานการณ์ในอนาคตเพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนการดำเนินงาน

(3) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย

(4) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(5) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

4) โครงการสำคัญ

(1) โครงการเงินอุดหนุนการจัดแสดงโขน ดนตรี และศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ

(2) โครงการเงินอุดหนุนการรณรงค์ส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย

(3) โครงการส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย

(4) โครงการเทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์

(5) โครงการเปิดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

(6) โครงการพัฒนาระบบหนังสือต้นแบบ

(7) โครงการส่งเสริมการตระหนักรู้เรื่องเกมและส่งเสริมเครือข่ายระหว่างประเทศ

(8) โครงการเงินอุดหนุนพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม : เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City : Songkla Old Town)

3.2.3 ยุทธศาสตร์ด้านการเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

1) เป้าหมาย องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน การวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ

2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน การวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) กลยุทธ์

3.1) กลยุทธ์หลัก

(1) มุ่งเน้นการดำเนินงานในลักษณะของการเป็นต้นน้ำในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม

(2) ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับด้านอื่น ๆ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(3) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้อง เชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป

(4) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม

(5) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชน

3.2) กลยุทธ์รอง

(1) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(2) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

(3) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(4) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

4) โครงการสำคัญ

(1) โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรม

(2) โครงการพัฒนาเผยแพร่และเสริมสร้างการจัดการวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

(3) โครงการสืบสานและเผยแพร่การดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(4) โครงการพัฒนาระบบคำขอใช้บริการในรูปแบบ e-form (รับสมัครศิลปินแห่งชาติ)

(5) โครงการเงินอุดหนุนแหล่งเรียนรู้และการแสดงพื้นบ้าน

3.2.4 ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

1) เป้าหมาย องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม และประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ค่านิยม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ผ่านกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมการส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเข้าใจและพึงพอใจ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) กลยุทธ์

3.1) กลยุทธ์หลัก

(1) สร้างการรับรู้ความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ให้สามารถเผยแพร่สู่สังคมในระดับที่กว้างมากขึ้น

(2) สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น

(3) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย

(4) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(5) สร้างความภาคภูมิใจเพื่อเป็นแรงจูงใจและขวัญกำลังใจให้กับภาคีเครือข่ายที่ทำคุณประโยชน์ทางวัฒนธรรม

(6) รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน

3.2) กลยุทธ์รอง

(1) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชน

(2) สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้

(3) เสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ขององค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีความชัดเจน

(4) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(5) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

4) โครงการสำคัญ

(1) โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(2) โครงการบริหารจัดการกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์

(3) โครงการเงินอุดหนุนส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายทางวัฒนธรรมในประเทศและต่างประเทศ

(4) โครงการสืบทอดประเพณีส่งเสริมค่านิยมและความเป็นไทย

(5) โครงการอุดหนุนการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(6) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(7) โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายทางวัฒนธรรม

(8) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม

(9) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาจากการใช้สื่อภาพยนตร์และเกมที่ไม่เหมาะสม

(10) โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างวินัยในการดูภาพยนตร์และเล่นวีดิทัศน์ (เกม)

(11) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การเล่นเกมเชิงสร้างสรรค์

(12) โครงการปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

(13) โครงการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... และ (ร่าง) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดพิมพ์หนังสือแนวทางการจัดตั้งสภาวัฒนธรรม (เล่มใหม่)

3.2.5 ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

1) เป้าหมาย องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและบริการทางวัฒนธรรมในการส่งเสริมและเผยแพร่ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม

2) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมมีความพึงพอใจและเข้าใจในองค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3) กลยุทธ์

3.1) กลยุทธ์หลัก

(1) สร้างโอกาสในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ

(2) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม

(3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

(4) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย

3.2) กลยุทธ์รอง

(1) ประเมินสถานการณ์ในอนาคตเพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนการดำเนินงาน

(2) ปรับโครงสร้าง/บทบาท/วิธีการดำเนินงานของ สวธ. ให้สอดคล้องกับภารกิจ/บริบทของสังคมไทย/ทันต่อสถานการณ์ ประเมินสถานการณ์ในอนาคตเพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนการดำเนินงาน

(3) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้อง เชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป

(4) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

(5) พัฒนาระบบเทคโนโลยีและอุปกรณ์การทำงานให้ทันสมัยและสะดวกรวดเร็วอยู่เสมอ

(6) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

4) โครงการสำคัญ

(1) โครงการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

(2) โครงการบริหารจัดการหออัครศิลปิน

(3) โครงการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร

(4) โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรม

(5) โครงการการจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรม

(6) โครงการเงินอุดหนุนค่าสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ

(7) โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์กับต่างประเทศ

(8) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้บ้านศิลปิน สู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

(9) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

(10) โครงการพัฒนาศักยภาพระบบเทคโนโลยีเพื่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรม

(11) โครงการจัดหาอุปกรณ์เครือข่าย (Network) ให้เพียงพอต่อความต้องการ

(12) โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และ/หรืออุปกรณ์สำหรับจัดเก็บข้อมูลแบบภายนอก (External Storage) เพื่อทดแทน

(13) โครงการเช่าใช้บริการเครือข่ายสื่อสารข้อมูล

(14) โครงการจ้างเหมาบำรุงรักษาเทคโนโลยีสารสนเทศ

(15) โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office)

(16) โครงการพัฒนาคลังข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม

(17) โครงการพัฒนาระบบการประชุมออนไลน์

(18) โครงการจัดหาสิทธิ์ในการใช้งาน Social media (Line official/Zoom)

3.3 ประมาณการวงเงินงบประมาณรวม (พ.ศ. 2566 - 2570)

3.3.1 ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด

งบประมาณแผ่นดิน จำนวน 4,942.9813 ล้านบาท

3.3.2 ประมาณการวงเงินงบประมาณรายโครงการตามยุทธศาสตร์

โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	รวม
1. ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล	118.2770	275.1810	379.5000	406.5000	440.9000	1620.3580
1.1 โครงการเงินอุดหนุนการสืบทอดและจัดทำคลังข้อมูลตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559	10.4360	15.5000	15.5000	15.5000	15.5000	72.4360
1.2 โครงการเงินอุดหนุนชุมชนวัฒนธรรมไทยสร้างเสริมเศรษฐกิจ	23.0040	60.0000	60.0000	60.0000	60.0000	263.0040
1.3 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	22.2284	32.5010	116.0000	135.0000	156.4000	462.1294
1.4 โครงการสร้างรายได้แก่ศิลปินนักแสดงพื้นบ้าน ชุมชน เจ้าของมรดกภูมิปัญญา	13.6621	23.0000	43.0000	51.0000	64.0000	194.6621
1.5 โครงการส่งเสริมและพัฒนายกระดับอาหารถิ่นสู่มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ความเป็นไทย	5.4060	50.0000	50.0000	50.0000	50.0000	205.4060
1.6 โครงการพัฒนาชุมชนวัฒนธรรมเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์	4.4200	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	44.4200
1.7 โครงการส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล	39.1205	39.1800	40.0000	40.0000	40.0000	198.3005
1.8 โครงการพัฒนาความรู้ทางวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และซอฟต์ พาวเวอร์		5.0000	5.0000	5.0000	5.0000	20.0000
1.9 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีและเครือข่ายทางวัฒนธรรม		30.0000	30.0000	30.0000	30.0000	120.0000

1.10 โครงการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนในมิติวัฒนธรรม		10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	40.0000

โครงการสำคัญ	งบประมาณ (ล้านบาท)					
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570	รวม
2. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างจิตสำนึกค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย	81.1118	319.6655	321.0655	322.4655	323.6655	1367.9738
2.1 โครงการเงินอุดหนุนการจัดแสดงโขน ดนตรี และศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ	24.8400	50.0000	50.0000	50.0000	50.0000	224.8400
2.2 โครงการเงินอุดหนุนการรณรงค์ส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย	2.8000	14.0000	15.4000	16.8000	18.0000	67.0000
2.3 โครงการส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย	19.2238	135.0000	135.0000	135.0000	135.0000	559.2238
2.4 โครงการเทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์	18.7480	39.3055	39.3055	39.3055	39.3055	175.9700
2.5 โครงการเปิดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม	4.3000	8.3000	8.3000	8.3000	8.3000	37.5000
2.6 โครงการพัฒนาระบบหนังสือต้นแบบ	1.2000	5.0600	5.0600	5.0600	5.0600	21.4400
2.7 โครงการส่งเสริมการตระหนักรู้เรื่องเกมและส่งเสริมเครือข่ายระหว่างประเทศ		58.0000	58.0000	58.0000	58.0000	232.0000
2.8 โครงการเงินอุดหนุนพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City : Songkla Old Town)	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	10.0000	50.0000
3. ยุทธศาสตร์ด้านการเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	1.9135	3.4135	79.8135	85.0935	91.4235	261.6575
3.1 โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรม	1.4135	1.4135	1.4135	1.4135	1.4135	7.0675
3.2 โครงการพัฒนาเผยแพร่และเสริมสร้างการจัดการวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	0.5000	2.0000	2.4000	2.8800	3.4500	11.2300

3.3 โครงการสืบสานและเผยแพร่การดำเนินงานทางวัฒนธรรม			24.0000	28.8000	34.5600	87.3600
3.4 โครงการพัฒนาระบบคำขอใช้บริการในรูปแบบ e-form (รับสมัครศิลปินแห่งชาติ)			2.0000	2.0000	2.0000	6.0000
3.5 โครงการเงินอุดหนุนแหล่งเรียนรู้และการแสดงพื้นบ้าน			50.0000	50.0000	50.0000	150.0000
โครงการสำคัญ	**งบประมาณ (ล้านบาท)**					
	ปี 2566	**ปี 2567**	**ปี 2568**	**ปี 2569**	**ปี 2570**	**รวม**
4. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	73.2550	273.4000	348.1000	353.6800	362.8300	1411.2650
4.1 โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานทางวัฒนธรรม	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	2.0000	10.0000
4.2 โครงการบริหารจัดการกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์	3.4400	8.4000	9.3000	10.3000	11.3000	42.7400
4.3 โครงการเงินอุดหนุนส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายทางวัฒนธรรมในประเทศและต่างประเทศ	67.8150	265.0000	265.0000	265.0000	265.0000	1127.8150
4.4 โครงการสืบทอดประเพณีส่งเสริมค่านิยมและความเป็นไทย			5.0000	5.0000	5.0000	15.0000
4.5 โครงการอุดหนุนการดำเนินงานทางวัฒนธรรม			12.0000	14.4000	17.2800	43.6800
4.6 โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานทางวัฒนธรรม			2.4000	2.8800	3.4500	8.7300
4.7 โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายทางวัฒนธรรม			5.0000	5.0000	5.0000	15.0000
4.8 โครงการส่งเสริมการดำเนินงานกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม			40.0000	45.0000	50.0000	135.0000
4.9 โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาจากการใช้สื่อภาพยนตร์และเกมที่ไม่เหมาะสม			3.0000	3.5000	4.0000	10.5000

4.10 โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างวินัยในการดูภาพยนตร์และเล่นวีดิทัศน์ (เกม)			0.7000	0.8000	0.9000	2.4000
4.11 โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การเล่นเกมเชิงสร้างสรรค์			0.7000	0.8000	0.9000	2.4000
4.12 โครงการปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย				1.0000		1.0000
4.13 โครงการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง) พ.ร.บ. วัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ.... และ (ร่าง) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดพิมพ์หนังสือแนวทางการจัดตั้งสภาวัฒนธรรม (เล่มใหม่)			5.0000			5.0000

โครงการสำคัญ	**งบประมาณ (ล้านบาท)**					
	ปี 2566	**ปี 2567**	**ปี 2568**	**ปี 2569**	**ปี 2570**	**รวม**
5. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม	6.8131	16.7956	81.9441	82.7671	93.4071	281.7270
5.1 โครงการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	0.5500	0.5500	0.5500	0.5500	0.5500	2.7500
5.2 โครงการบริหารจัดการหออัครศิลปิน	0.2800	0.2800	0.2800	0.2800	0.2800	1.4000
5.3 โครงการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร	1.3000	1.3000	1.3000	1.3000	1.3000	6.5000
5.4 โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรม	1.6175	1.6175	1.6175	1.6175	1.6175	8.0875
5.5 โครงการการจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรม	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	0.5000	2.5000
5.6 โครงการเงินอุดหนุนค่าสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ	0.3618	0.5146	0.5146	0.5146	0.5146	2.4202
5.7 โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์กับต่างประเทศ	2.2038	12.0335	15.0000	20.0000	25.0000	74.2373
5.8 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้บ้านศิลปิน สู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน			3.0000	3.0000	3.0000	9.0000

5.9 โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม			36.0000	43.2000	51.8400	131.0400
5.10 โครงการพัฒนาศักยภาพระบบเทคโนโลยีเพื่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรม			6.0000	1.0000	1.0000	8.0000
5.11 โครงการจัดหาอุปกรณ์เครือข่าย (Network) ให้เพียงพอต่อความต้องการ			2.2600			2.2600
5.12 โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และ/หรืออุปกรณ์สำหรับจัดเก็บข้อมูลแบบภายนอก (External Storage) เพื่อทดแทน			3.7920	3.0000		6.7920
5.13 โครงการเช่าใช้บริการเครือข่ายสื่อสารข้อมูล			1.8050	1.8050	1.8050	5.4150
5.14 โครงการจ้างเหมาบำรุงรักษาเทคโนโลยีสารสนเทศ			1.0000	1.0000	1.0000	3.0000
5.15 โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office)			3.3250	2.0000	2.0000	7.3250

โครงการสำคัญ	**งบประมาณ (ล้านบาท)**					
	ปี 2566	**ปี 2567**	**ปี 2568**	**ปี 2569**	**ปี 2570**	**รวม**
5.16 โครงการพัฒนาคลังข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม			2.0000	2.0000	2.0000	6.0000
5.17 โครงการพัฒนาระบบการประชุมออนไลน์			2.0000			2.0000
5.18 โครงการจัดหาสิทธิ์ในการใช้งาน Social media (Line official/Zoom)			1.0000	1.0000	1.0000	3.0000
รวมทั้งสิ้น 54 โครงการ	281.3704	888.4556	1210.4231	1250.5061	1312.2261	4942.9813

3.4 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. 2566-2570

: ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และแผนปฏิบัติการ/โครงการที่สำคัญ พ.ศ. 2566-2570

วัฒนธรรมเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมทุกสังคม การส่งเสริมวัฒนธรรมให้คงอยู่ได้อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถนำมาใช้เป็นทุนพื้นฐานในการสร้างสรรค์ประโยชน์และความเจริญให้กับประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่นำไปสู่การกำหนดเป้าหมายร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นเอกภาพ มีการจัดลำดับงานสำคัญที่ควรผลักดันในแต่ละช่วงเวลา ตลอดจนมีแนวทางการประเมินผลและกำกับดูแลที่เป็นรูปธรรม ย่อมเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนงานทางด้านวัฒนธรรมเป็นไปอย่างมีเอกภาพ สร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน

ในสังคม เกิดการบูรณาการเชื่อมโยงกับการพัฒนาในด้านอื่น (ของประเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างสรรค์สังคมที่สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขอย่างแท้จริง

3.4.1 วัตถุประสงค์

1) เพื่อให้กรมส่งเสริมวัฒนธรรมมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมที่สอดรับกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทุกมิติทั้งในและนอกประเทศ ตลอดจนสอดคล้องกับแผนระดับ 1 และระดับ 2 สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี

2) เพื่อมีแนวทางให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับงานด้านวัฒนธรรม ตลอดจนผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีแนวทางในการดำเนินงานอย่างบูรณาการ และสามารถสนองตอบกับความต้องการของสังคม หรือผู้รับบริการทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

3.4.2 ขอบเขตและแนวทางการดำเนินงาน

เนื่องจากการส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นงานที่มีความหมายกว้างขวางและสามารถตีความได้อย่างหลากหลาย ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมฉบับนี้ได้กำหนดบริบทและเป้าประสงค์หลัก คือ

การเป็นหนึ่งในกลไกสำหรับขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ซึ่งขอบเขตและทิศทางของยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมที่จัดทำขึ้นนั้น จะเน้นความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ที่ระบุไว้ตามแผนฉบับดังกล่าวเป็นหลัก

3.4.3 นิยามที่เกี่ยวข้อง

วัฒนธรรม

คำว่า "วัฒนธรรม"นั้น มีผู้ให้นิยามไว้อย่างมากมายหลากหลายมิติ และมีบริบทเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพสังคม จึงขอยกตัวอย่างนิยามมาไว้ในที่นี้ ดังนี้

Edward Tyler (1871) นิยามวัฒนธรรมว่าหมายถึง สิ่งทั้งหมดที่มีลักษณะซับซ้อน ซึ่งรวมทั้งความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ จริยธรรม ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี และความสามารถอื่นๆรวมทั้งอุปนิสัยต่างๆ ที่มนุษย์ได้รับมาในฐานะเป็นสมาชิกของสังคม

งามพิศ สัตย์สงวน (2543) ได้นิยามไว้ว่าวัฒนธรรมหมายถึงผลผลิตโดยรวมของแต่ละกลุ่ม หรือ สังคม รวมทั้งเทคโนโลยี ศิลปะ วิทยาศาสตร์ และระบบคุณธรรม รวมทั้งพฤติกรรมที่สะท้อนสติปัญญาโดยบ่งบอกถึงความแตกต่างของพฤติกรรมมนุษย์ วัฒนธรรมยังหมายรวมถึงกระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นท่ามกลางความสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ"

สาวิตรี สุวรรณสถิตย์ (2555) ให้ความหมายคำว่าวัฒนธรรมไว้ดังนี้ "วัฒนธรรมหมายถึง วิถีชีวิตของคนที่อยู่รวมกันในชุมชนต่างๆ ดังนั้น วัฒนธรรม จึงไม่สามารถแยกจากคน หรือชุมชนได้ โดยนัยยะดังกล่าว วัฒนธรรมจึงหมายถึงภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ การกินอยู่ที่ดี การดูแลอาหารและสุขภาพ การมีเสรีภาพในการแสดงออกทางวัฒนธรรมที่แตกต่างหลากหลาย"

พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดนิยามของคำว่า "วัฒนธรรม" ไว้ว่า หมายถึง วิถีการดำเนินชีวิต ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม จารีตประเพณี พิธีกรรม และภูมิปัญญา ซึ่งกลุ่มชนและสังคมได้ร่วมสร้างสรรค์ สั่งสม ปลูกฝัง สืบทอด เรียนรู้ ปรับปรุง และเปลี่ยนแปลง เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงาม ทั้งด้านจิตใจและวัตถุ อย่างสันติสุขและยั่งยืน

คำว่า "วัฒนธรรม" มีการให้คำจำกัดความที่หลากหลาย และกว้างขวาง ซึ่งจะรวมถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับหมู่บ้าน ชุมชน จนถึงระดับชาติ วัฒนธรรม ครอบคลุมถึง วิถีการดำเนินชีวิต (The way of life) ของคนในสังคม วัฒนธรรมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขและกาลเวลาเมื่อมีการค้นพบสิ่งใหม่ วิธีใหม่ที่ใช้แก้ปัญหาและตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดีกว่า

3.4.4 ประเด็น SWOT ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

จุดแข็ง (Strengths)

1. มีภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานวัฒนธรรมในทุกระดับทั่วประเทศ และต่างประเทศ อย่างกว้างขวางและครอบคลุม
2. เป็นหน่วยงานหลักและมีภารกิจในการดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอด ทุนทางวัฒนธรรมของชาติ
3. เป็นหน่วยงานที่รวบรวมองค์ความรู้และให้บริการด้านวัฒนธรรม โดยเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

จุดอ่อน (Weaknesses)

1. ขาดระบบการพัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะและองค์ความรู้ใหม่ในการทำงานของบุคลากร
2. โครงสร้างองค์กรตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2557 ไม่สอดคล้องกับภารกิจและบริบทที่เปลี่ยนไปของสังคม
3. การดำเนินกิจกรรมไม่ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการรายปี

โอกาส (Opportunities)

1. ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและยอมรับงานวัฒนธรรมมากขึ้น
2. มีการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานที่สามารถดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
3. เทคโนโลยีในปัจจุบันสนับสนุนการดำเนินงานและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

อุปสรรค (Threats)

1. ระบบการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกยังขาดการบูรณาการ
2. นโยบายไม่มีความต่อเนื่อง
3. การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องต่อการดำเนินงานตามบทบาทของกรม

3.4.5 ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม อนุรักษ์ และคุ้มครองวัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการตระหนักรู้ถึงคุณค่า ควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และการยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย เพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมพหุลักษณ์ที่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขของสังคมไทย

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความร่ำรวยทางวัฒนธรรม มีทุนทางวัฒนธรรมจำนวนมาก ทั้งในรูปแบบที่จับต้องได้ (Tangible Culture) และรูปแบบที่จับต้องไม่ได้ (Intangible Culture) โดยในแต่ละแขนงก็มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งล้วนเป็นวัฒนธรรมที่มีคุณค่า ควรคำแก่การสืบสานและอนุรักษ์ต่อไป ซึ่งการมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่อยู่รวมกันจำนวนมากนั้น เป็นทั้งจุดแข็งและจุดที่ควรระมัดระวังของสังคม กล่าวคือ ทำให้ประเทศไทยมีโอกาสในการนำทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายไปพัฒนาสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างมาก ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงในกรณีที่เกิดความไม่เข้าใจระหว่างกันที่ดีเพียงพอ การไม่ยอมรับในความแตกต่าง หรือการมีความรู้สึกว่าวัฒนธรรมของตนดีกว่าวัฒนธรรมอื่น ซึ่งส่งอาจผลให้เกิดการกีดกันวัฒนธรรมอื่น และอาจทำให้วัฒนธรรมที่ถูกกีดกันเกิดการสูญหาย หรือบิดเบือนไป รวมไปถึงเกิดความขัดแย้งภายในสังคมด้วย

ดังนั้น ยุทธศาสตร์นี้จึงมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจที่ลึกซึ้งในวัฒนธรรมให้กับคนในสังคม เพื่อให้เกิดการรับรู้ถึงเรื่องราว ความเป็นมา คุณค่าและความสำคัญของวัฒนธรรมต่างๆ รวมถึงกระตุ้นให้สังคมเกิดความตระหนักความรู้สึกรัก หวงแหน และเกิดความภูมิใจในวัฒนธรรม รวมไปถึงสร้างความเข้าใจและยอมรับในความหลากหลายของวัฒนธรรมอื่นที่อยู่ร่วมกัน ซึ่งความรู้สึกภาคภูมิใจจะก่อให้เกิดจิตสำนึกในการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมอย่างแท้จริงและยั่งยืน รวมไปถึงการเข้าใจและยอมรับวัฒนธรรมอื่น การอยู่ร่วมกันท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรมด้วยความสันติสุข โดยยุทธศาสตร์นี้ใช้แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพของกลไกการมีส่วนร่วม เพื่อผลักดันให้ภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น การปรับปรุงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เอื้ออำนวยต่อกระบวนการเรียนรู้ของสังคมให้ดีขึ้น และเข้าถึงได้ง่ายมากขึ้น โดยการประสานกับเครือข่ายต่างๆ ทั้งด้านออฟไลน์ เช่น บ้าน ศาสนสถาน วัด โรงเรียน เครือข่ายชุมชน แหล่งเรียนรู้ ภาคธุรกิจเอกชน เป็นต้น และทางด้านออนไลน์ โซเชียลเน็ตเวิร์ค (Social Network) เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งช่องทางดังกล่าวจะเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น เช่น Facebook YouTube TikTok Line นอกจากนี้ ยังรวมถึงการพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับทุกช่วงวัย การเรียนรู้ตามอัธยาศัยและบูรณาการมิติงานทางด้านวัฒนธรรมกับงานด้านการพัฒนาชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์จากความเข้มแข็งของวิถีนให้เป็นแกนหลักที่สร้างจิตสำนึกถึงคุณค่าของวัฒนธรรม และสร้างความตระหนักรู้ถึงบทบาทของคนไทยทุกคนในการสืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมของชาติให้คงอยู่สืบไป และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข

เป้าประสงค์

คนในสังคมมีความเข้าใจที่ถูกต้องและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมพหุลักษณ์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน ครูภูมิปัญญาชาวบ้านผู้สร้างสรรค์ผลงานแขนงต่างๆ ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน ตลอดจนการสืบทอดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

การอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมในไทยให้คงอยู่สืบไป ต้องอาศัยในหลายปัจจัยและความร่วมมือจากหลายฝ่าย โดยปัจจัยที่สำคัญส่วนหนึ่งที่จะขาดมิได้ คือ การสนับสนุนและส่งเสริมเจ้าของมรดกทางวัฒนธรรมกลุ่มผู้สร้างสรรค์ผลงานด้านวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญทางด้านวัฒนธรรม ทั้งการสร้างสรรค์ผลงานด้านวัฒนธรรมให้มีความเจริญรุ่งเรือง ยกระดับคุณค่าของงานให้สูงเด่นและเป็นที่ยอมรับยิ่งขึ้น การเผยแพร่วัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จัก รวมถึงการทำหน้าที่สืบทอดวัฒนธรรมให้คงอยู่สืบไป ดังนั้น ยุทธศาสตร์ข้อนี้จึงมุ่งนันการส่งเสริมและสนับสนุนผู้สร้างสรรค์งานด้านวัฒนธรรมโดยผู้สร้างสรรค์ผลงาน มีความหมายครอบคลุมถึง ศิลปิน ศิลปินแห่งชาติ ศิลปินท้องถิ่น ครูภูมิปัญญา เจ้าของมรดกภูมิปัญญา ชุมชนผู้เป็นเจ้าของมรดกภูมิปัญญา ช่างฝีมือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวัฒนธรรม ทายาทผู้สนใจสืบทอดวัฒนธรรม ฯลฯ โดยแนวทางยุทธศาสตร์นี้จะเริ่มด้วยการส่งเสริมให้ผู้สร้างสรรค์มีโอกาสในการเผยแพร่ผลงานแก่ประชาชนทั่วไปให้มากขึ้น เพื่อสร้างการรับรู้และเข้าถึง รวมไปถึงการสนับสนุนการเสริมสร้างทักษะ การยกระดับฝีมือและความเชี่ยวชาญ การสร้างวิสัยทัศน์ใหม่แก่ ผู้สร้างสรรค์ผลงาน สร้างความรู้ทางด้านการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อให้สามารถนำไปสร้างสรรค์ต่อยอดผลงาน เนื่องจากความรู้ทางการเป็นผู้ประกอบการไม่ได้อย่างยั่งยืนทางเชิงพาณิชย์เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเพิ่มทักษะในการสื่อสาร การนำเสนอผลงานไปยังผู้สนใจงานด้านศิลปวัฒนธรรมให้มีความเข้าใจและสามารถตอบสนองต่อความต้องการได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังส่งเสริมการสร้างกลุ่มทางวัฒนธรรม สนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ประสบการณ์แก่กันเพื่อพัฒนาสร้างสรรค์ทางด้านวัฒนธรรม และสืบสานให้วัฒนธรรมคงอยู่อย่างยั่งยืน จึงต้องสรรหาแนวทางและกระบวนการให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างผู้สืบทอดทางวัฒนธรรมที่มีคุณภาพ มีจำนวนที่เพียงพอและมุ่งหวังให้มีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เพื่อให้การสืบทอดวัฒนธรรมเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

เป้าประสงค์

เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน ครูภูมิปัญญาชาวบ้าน ผู้สร้างสรรค์ผลงานแขนงต่าง ๆ ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน ตลอดจนการสืบทอดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน / เครือข่ายที่เกี่ยวข้องกลุ่มเป้าหมายมีส่วนร่วมในกิจกรรม/โครงการสร้างสรรค์สืบทอดวัฒนธรรม	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้เกิดการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

กระแสของโลกเศรษฐกิจในปัจจุบัน มีการแข่งขันกันในอัตราที่สูง ด้วยความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ความทันสมัยทางเทคโนโลยี การคมนาคม ทำให้ผู้บริโภคมีความเสรีในการเลือกซื้อ และบริโภคสินค้าได้อย่างสะดวกทั้งในด้านคุณภาพสินค้าและราคา นอกจากนั้นความสามารถในการส่งต่อข้อมูล ความรู้ต่างๆ ที่มีความรวดเร็วทันสมัย ทำให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาสินค้าได้ง่ายดาย ส่งผลให้เกิดผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและลักษณะที่ใกล้เคียงกันกระจายอยู่ในหลายภูมิภาค ดังนั้นประเทศที่มีต้นทุนทางด้านการผลิตที่ต่ำกว่าทั้งในเรื่องของค่าแรง ต้นทุนวัตถุดิบ ต้นทุนการผลิต จึงมีความได้เปรียบและเกิดการแข่งขันทางด้านราคาอย่างรุนแรง ด้วยเหตุผลนี้ทำให้หลายประเทศหันมาสนใจการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าในแนวทางของ "เศรษฐกิจสร้างสรรค์" ซึ่งก็คือการสร้างมูลค่าสินค้าให้มากขึ้น สร้างความแตกต่าง โดยใช้แนวทางการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันทางด้านราคา ที่ผ่านมาเศรษฐกิจของไทยมีความโดดเด่นในเรื่องของการท่องเที่ยว ผลิตผลทางเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรมต่างๆ เป็นหลัก ซึ่งในปัจจุบันนี้ประเทศไทยได้เริ่มมีการตื่นตัวกับแนวทางการสร้าง"เศรษฐกิจสร้างสรรค์" ซึ่งแนวทางการสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์สามารถทำได้หลายรูปแบบ แนวทางหนึ่ง คือ การผสมผสาน ศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ (Arts Culture and History) โดยการนำทุนทางวัฒนธรรมที่หลากหลายที่มีอยู่จำนวนมาก ด้วยความมีเอกลักษณ์ ประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน มาพัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่ม และการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทุนทางวัฒนธรรม สามารถนำไปต่อยอดกับเศรษฐกิจหลักของไทยทั้งในด้านการท่องเที่ยว เกษตรกรรมรวมถึงอุตสาหกรรมต่างๆ และเมื่อทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสามารถรายได้ให้กับประชาชน สร้างความเป็นอยู่ที่ดี เกิดความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจของประเทศได้

ยุทธศาสตร์นี้จึงมุ่งเน้นการสร้างความตระหนักรู้ ความเข้าใจแก่คนไทยให้เห็นถึงความสำคัญ ของเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรมและสร้างความร่วมมือ โดยเริ่มจากการนำทุนทางวัฒนธรรมที่มีศักยภาพอยู่แล้วมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ด้วยการสร้างภาพลักษณ์ การสร้างเรื่องราวให้มีความน่าสนใจ การประชาสัมพันธ์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมให้มีศูนย์กลางสร้างความร่วมมือระหว่างเจ้าของทุนทางวัฒนธรรมและผู้ประกอบการที่มีความสนใจ รวมถึงการให้ความรู้และทักษะแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อกระตุ้นให้เกิดสภาพแวดล้อมในการสร้างสรรค์ ทั้งในส่วนของเจ้าของทุนทางวัฒนธรรม ผู้ประกอบการที่มีความสนใจ รวมถึงการปลูกฝังการชื่นชมทางวัฒนธรรมที่ดีแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป เพื่อสร้างสภาวะแวดล้อมการสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ทั้งทางด้านผู้ผลิตและผู้รับทางวัฒนธรรม"

เป้าประสงค์

ทุนทางวัฒนธรรมได้รับการนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
จำนวนทุนทางวัฒนธรรมเป้าหมายได้รับการส่งเสริม สนับสนุนเพื่อพัฒนาไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยให้โดดเด่นในเวทีโลกและสร้างความร่วมมือจากความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน

ในสังคมโลก ประกอบไปด้วยการอยู่ร่วมกันของนานาประเทศ ความหลากหลายทางเชื้อชาติ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งในปัจจุบันความทันสมัยทางเทคโนโลยี การคมนาคม ทำให้เกิดการติดต่อเชื่อมโยงเป็นไปได้โดยสะดวกจนทำให้เกิดความกลมกลืนทางด้านวัฒนธรรมร่วมกันบางส่วน เช่น การแต่งกาย แบบการสวมกางเกงแบบชาวตะวันตก การใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลสื่อสารร่วมกัน หรือทางด้านความบันเทิง เพลง ภาพยนตร์ ซึ่งมีการถ่ายทอดและส่งผ่านถึงกันได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น ส่งผลให้แต่ละประเทศปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม แต่ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ควรหลงลืมรากเหง้า ความเป็นตนเอง ความเป็นชาติ ซึ่งแสดงถึงความเป็นตัวตน และความชัดเจนในจุดยืนของแต่ละประเทศ คือ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม นอกจากนั้น ประเทศไทยยังเป็นประเทศสมาชิกใน "ประชาคมอาเซียน" ถึงแม้ว่าแต่ละประเทศจะมีความใกล้เคียงกันทางด้านภูมิศาสตร์ แต่ก็มีความแตกต่างกันมากในด้านอื่นๆ เช่น เชื้อชาติ ภาษา เศรษฐกิจ สังคม ความเชื่อ วิถีการดำเนินชีวิต รวมถึงทางด้านวัฒนธรรม เป็นต้น ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องดำเนินการทางด้านการสร้างความโดดเด่นแสดงจุดยืนและสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องแก่นานาประเทศ รวมถึงการทำความเข้าใจคุณลักษณะของประเทศอื่นเพื่อเป็นประโยชน์ในการสร้างสัมพันธไมตรีอันดีกับนานาประเทศสำหรับประเทศไทย เป็นประเทศที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน มีวัฒนธรรมที่หล่อหลอมจนเกิดเป็นวัฒนธรรมที่มีรูปแบบเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นเป็นของตนเอง มีอัตลักษณ์แบบไทยที่ดีงามอยู่แล้ว ยุทธศาสตร์นี้จึงมุ่งหวังส่งเสริมให้อัตลักษณ์ที่ดีงามของไทยมีความโดดเด่นในสายตาของนานาประเทศ โดยสิ่งสำคัญต้องเริ่มต้นด้วยการสร้างความตระหนักรู้และเข้าใจในอัตลักษณ์และวัฒนธรรมให้แก่คนไทย ให้รับรู้ถึงคุณค่าและภาคภูมิใจในความมีตัวตน ความเป็นหนึ่งเดียวและไม่เหมือนใครของไทย การสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์และคุณค่าของการมีอัตลักษณ์ ภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของอาเซียน และในสังคมโลก การผลักดันให้เกิดการคิด ค้นคว้า ส่งเสริมอัตลักษณ์ของไทยให้ได้รับการส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง จากนั้นจะส่งเสริมประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศ ผ่านวิธีการส่งเสริมการตลาดผ่านช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการสร้างความร่วมมือทางด้านวัฒนธรรมกับประเทศในประชาคมอาเซียนเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านวัฒนธรรมแก่กัน

เป้าประสงค์

อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยได้รับการส่งเสริมให้เกิดความโดดเด่นในเวทีโลก

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
วัฒนธรรมไทยกลุ่มเป้าหมายได้รับการส่งเสริม สนับสนุนเผยแพร่ในเวทีนานาชาติ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างกลไกการจัดการทางวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยจัดการศูนย์กลางองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งให้ความร่วมมือกับเครือข่ายและนักวิจัย เพื่อใช้ในการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญา

ยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องอาศัยการส่งเสริมในด้านต่างๆ ได้แก่ การส่งเสริมการสืบสาน การสร้างความเข้าใจในวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งและให้โอกาสผู้สร้างสรรค์ผลงานทางวัฒนธรรม การสร้างภาพลักษณ์ที่ดี การตระหนักรู้ในอัตลักษณ์ของไทย รวมถึงการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์จากทุนทางวัฒนธรรม โดยการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์นั้นต้องเริ่มจากการมีรากฐานที่แข็งแรง มีองค์ประกอบสนับสนุนต่างๆ มารวมกันและได้รับการร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องเพื่อผลักดันให้เกิดการดำเนินงานตามแนวทางที่วางไว้

ดังนั้น ยุทธศาสตร์นี้จึงมุ่งเน้นการสร้างโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนในด้านต่างๆ เพื่อส่งเสริมให้ยุทธศาสตร์อื่น ๆ สามารถขับเคลื่อนไปได้ด้วยดี โดยยุทธศาสตร์นี้ประกอบไปด้วย

1. การเก็บข้อมูลทางวัฒนธรรม ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญในการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรม มีแนวทางตั้งแต่การเก็บรวบรวมข้อมูล งานวิจัย จนไปถึงการนำข้อมูลมาเข้ากระบวนการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สะดวกในการค้นหาและสืบค้น การสนับสนุนงานวิจัยในการนำข้อมูลทางวัฒนธรรมไปพัฒนาต่อ การนำข้อมูลทางวัฒนธรรมมาขึ้นทะเบียนความเป็นเจ้าของมรดกภูมิปัญญา และการผลักดันให้มีการบัญญัติกฎหมายคุ้มครองมรดกภูมิปัญญาที่เหมาะสม รวมถึงกฎหมายที่มีความเกี่ยวข้องที่จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษามรดกภูมิปัญญาของไทย

2. การพัฒนาทางด้านองค์กร บุคลากร รวมถึงเครือข่ายต่างๆที่ดำเนินงานและมีความเกี่ยวข้องทางด้านวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้พร้อมกับการสนับสนุนแผนยุทธศาสตร์

3. สร้างมาตรการทางการเงิน ทั้งในส่วนของการระดมทุน การส่งเสริมมาตรการทางการเงินและภาษีเพื่อกระตุ้นให้ภาคประชาชนและเอกชนมีส่วนร่วมทางด้านวัฒนธรรมให้มากขึ้น

4. ส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ในการเรียนรู้ เพิ่มทักษะทางด้านวัฒนธรรม ทั้งในรูปแบบของการส่งเสริมพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน ผู้ประกอบการ และการให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป ทั้งคนไทยและชาวต่างชาติ โดยการกระจายพื้นที่และกิจกรรมไปยังส่วนภูมิภาคเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การส่งเสริมวัฒนธรรมจะดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องได้รับความร่วมมือการทำงานร่วมกันจากทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ มีแนวทางและทิศทางการดำเนินงานที่ตรงกันอย่างเป็นเอกภาพ รวมถึงการกระจายอำนาจในระดับภูมิภาค โดยขับเคลื่อนผ่านเครือข่ายชุมชน เพื่อให้เกิดความใกล้ชิดกับชุมชนมากขึ้น เกิดความคล่องตัวในการดำเนินงานและผลักดันให้เกิดการมีส่วนร่วมทั้งจากภาครัฐ ชุมชน และเอกชน เพื่อให้เกิดการร่วมมือและมีส่วนร่วมกันอย่างแท้จริง

เป้าประสงค์

เกิดกลไกทางจัดการทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรม ส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจในการใช้บริการ

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย				
	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2568	ปี 2569	ปี 2570
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมมีความพึงพอใจ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

3.4.5 ยุทธศาสตร์ตามแผนปฏิบัติราชการ ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

1.ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล

เป้าหมาย มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและประชาคมโลกเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่สากล

2.ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างจิตสำนึก ค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย

เป้าหมาย ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความเป็นไทย เกิดความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของไทย

3.ยุทธศาสตร์ด้านการเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน การวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ

4.ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมค่านิยมและสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม และประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วม ในการส่งเสริม เผยแพร่ค่านิยม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิต ผ่านกิจกรรมการส่งเสริมสนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม

เป้าหมาย องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและบริการทางวัฒนธรรมในการส่งเสริมและเผยแพร่ พัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม

3.4.6 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม พ.ศ. 2566-2570 กับความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี : ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ ตัวชี้วัด และแผนปฏิบัติการ/โครงการที่สำคัญ พ.ศ. 2566-2570 เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริม อนุรักษ์และคุ้มครองวัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น รวมถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผ่านกลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมุ่งเน้นการตระหนักรู้ถึงคุณค่าควบคู่ไปกับการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง และการยอมรับในความแตกต่างหลากหลาย เพื่อนำไปสู่การเป็นสังคมพหุลักษณ์ที่อยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขของสังคมไทย	คนในสังคมมีความเข้าใจที่ถูกต้องและภาคภูมิใจในวัฒนธรรมของชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่น และความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมพหุลักษณ์	ยุทธศาสตร์ด้านการเชิดชูและสืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม **เป้าหมาย** องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วมในการส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน การวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้ความเข้าใจและเห็นคุณค่ามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริม เผยแพร่ สืบสาน การวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม และการยกย่องเชิดชูเกียรติศิลปินแห่งชาติ	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1. โครงการยกย่องเชิดชูเกียรติทางวัฒนธรรม 2. โครงการพัฒนาเผยแพร่และเสริมสร้างการจัดการวิจัยมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 3. โครงการสืบสานและเผยแพร่การดำเนินงานทางวัฒนธรรม 4. โครงการพัฒนาระบบคำขอใช้บริการในรูปแบบ e-form (รับสมัครศิลปินแห่งชาติ) 5. โครงการเงินอุดหนุนแหล่งเรียนรู้และการแสดงพื้นบ้าน	สวศ./กกข./กส.
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมให้เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน ครูภูมิปัญญาชาวบ้านผู้สร้างสรรค์	เจ้าของมรดกทางวัฒนธรรม ศิลปิน	ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมค่านิยมและ	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรม	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่า	ไม่น้อยกว่า	ไม่น้อยกว่า	ไม่น้อยกว่า	ไม่น้อยกว่า	1. โครงการส่งเสริมเครือข่ายการดำเนินงานทางวัฒนธรรม	สวศ./กกข./สภว.

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
ผลงานแขนงต่างๆ ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานตลอดจนการสืบทอดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	ครูภูมิปัญญาชาวบ้านผู้สร้างสรรค์ผลงานแขนงต่าง ๆ ได้รับโอกาสในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานตลอดจนการสืบทอดให้คงอยู่อย่างยั่งยืน	สืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น **เป้าหมาย** องค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม และประชาชนได้รับข้อมูลและมีส่วนร่วม ในการส่งเสริม เผยแพร่ ค่านิยม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีภูมิคุ้มกันในการดำเนินชีวิตผ่านกิจกรรมการส่งเสริม สนับสนุนองค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรม เพื่อสืบทอดประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	การส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความเข้าใจและพึงพอใจ		ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	ร้อยละ 80	2. โครงการบริหารจัดการกิจการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ 3. โครงการเงินอุดหนุนส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานของเครือข่ายทางวัฒนธรรมในประเทศและต่างประเทศ 4. โครงการสืบทอดประเพณีส่งเสริมค่านิยมและความเป็นไทย 5. โครงการอุดหนุนการดำเนินงานทางวัฒนธรรม 6. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานทางวัฒนธรรม 7. โครงการพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายทางวัฒนธรรม 8. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานกับเครือข่ายทางวัฒนธรรม 9. โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานงานและปฏิบัติการเพื่อแก้ไขปัญหาจากการใช้สื่อภาพยนตร์และเกมที่ไม่เหมาะสม 10. โครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและสร้างวินัยในการดูภาพยนตร์และเล่นวีดิทัศน์ (เกม) 11. โครงการส่งเสริมการเรียนรู้การเล่นเกมเชิงสร้างสรรค์ 12. โครงการปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการสภาวัฒนธรรมแห่งประเทศไทย 13. โครงการปรับปรุงแก้ไข (ร่าง)	

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
										พระราชบัญญัติวัฒนธรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... และ (ร่าง) กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง พร้อมจัดพิมพ์หนังสือแนวทางการจัดตั้งสภาวัฒนธรรม (เล่มใหม่)	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 ผลักดันให้เกิดการนำทุนทางวัฒนธรรมมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	ทุนทางวัฒนธรรมได้รับการนำมาสร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อมุ่งไปสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์	ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างจิตสำนึกค่านิยม และอัตลักษณ์ความเป็นไทย **เป้าหมาย** ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และความเป็นไทย เกิดความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณี	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสืบทอดประเพณีวัฒนธรรม อัตลักษณ์และความเป็นไทย มีความพึงพอใจในการเข้าร่วมกิจกรรมการส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมของไทย	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1. โครงการเงินอุดหนุนการจัดแสดงโขนดนตรี และศิลปวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติ 2. โครงการเงินอุดหนุนการรณรงค์ส่งเสริมค่านิยมความเป็นไทย 3. โครงการส่งเสริมและเผยแพร่ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทย 4. โครงการเทิดพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์ 5. โครงการเปิดศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม 6. โครงการพัฒนาระบบหนังสือต้นแบบ 7. โครงการส่งเสริมการตระหนักรู้เรื่องเกมและส่งเสริมเครือข่ายระหว่างประเทศ 8. โครงการเงินอุดหนุนพัฒนาเมืองต้นแบบด้านศิลปวัฒนธรรม : เมืองเก่าสงขลา (Culture Smart City : Songkla Old Town)	สวศ./กกข./สภว./ศวท./อป.

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
		วัฒนธรรมของไทย									
ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริมอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยให้โดดเด่นในเวทีโลกและสร้างความร่วมมือจากความหลากหลายทางวัฒนธรรมของประเทศในอาเซียน	อัตลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยได้รับการส่งเสริมให้เกิดความโดดเด่นในเวทีโลก	ยุทธศาสตร์ด้านการเสริมสร้างภาพลักษณ์ความเป็นไทยสู่สากล **เป้าหมาย** มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยได้รับการประกาศขึ้นบัญชีมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ และขึ้นทะเบียนเป็นมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ขององค์การยูเนสโก เพื่อให้ประชาชนชาวไทยและประชาคมโลกเห็นคุณค่าและประโยชน์ของกิจกรรมเผยแพร่มรดกภูมิปัญญา	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเห็นคุณค่าและประโยชน์ของมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทยผ่านการจัดกิจกรรมเผยแพร่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสู่สากล	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1. โครงการเงินอุดหนุนการสืบทอดและจัดทำคลังข้อมูลตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม พ.ศ. 2559 2. โครงการเงินอุดหนุนชุมชนวัฒนธรรมไทยสร้างเสริมเศรษฐกิจ 3. โครงการส่งเสริมการดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม 4. โครงการสร้างรายได้แก่ศิลปิน นักแสดงพื้นบ้าน ชุมชน เจ้าของมรดกภูมิปัญญา 5. โครงการส่งเสริมและพัฒนายกระดับอาหารถิ่นสู่มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ความเป็นไทย 6. โครงการพัฒนาชุมชนวัฒนธรรมเชิงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ 7. โครงการส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล 8. โครงการพัฒนาความรู้ทางวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์และซอฟต์พาวเวอร์ 9. โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคีและเครือข่ายทางวัฒนธรรม 10. โครงการพัฒนาชุมชนเพื่อพัฒนาศักยภาพเยาวชนในมิติวัฒนธรรม	สวศ./กกข./กส./สภว.

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
		ทางวัฒนธรรมสู่สากล									
ยุทธศาสตร์ที่ 5 สร้างกลไกการจัดการทางวัฒนธรรมให้มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรม โดยจัดการศูนย์กลางองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ ซึ่งให้ความร่วมมือกับเครือข่ายและนักวิจัย เพื่อใช้ในการปกป้องคุ้มครองมรดกภูมิปัญญา	เกิดกลไกทางจัดการทางวัฒนธรรมที่มีประสิทธิภาพเพื่อเป็นพื้นฐานของการส่งเสริมวัฒนธรรม ส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ	ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม **เป้าหมาย** องค์กรเครือข่ายทางวัฒนธรรมและประชาชนได้รับข้อมูลและบริการทางวัฒนธรรมในการส่งเสริมและเผยแพร่พัฒนาแหล่งเรียนรู้และองค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและเข้าร่วมกิจกรรมทางวัฒนธรรมมีความพึงพอใจและเข้าใจในองค์ความรู้มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	ร้อยละ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80	1. โครงการบริหารจัดการศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย 2. โครงการบริหารจัดการหออัครศิลปิน 3. โครงการบริหารจัดการและพัฒนาองค์กร 4. โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานวัฒนธรรม 5. โครงการการจัดนิทรรศการทางวัฒนธรรม 6. โครงการเงินอุดหนุนค่าสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศ 7. โครงการวัฒนธรรมสัมพันธ์กับต่างประเทศ 8. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้บ้านศิลปิน สู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน 9. โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม 10. โครงการพัฒนาศักยภาพระบบเทคโนโลยีเพื่อการดำเนินงานทางวัฒนธรรม 11. โครงการจัดหาอุปกรณ์เครือข่าย (Network) ให้เพียงพอต่อความต้องการ 12. โครงการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่ายและ/หรืออุปกรณ์สำหรับจัดเก็บข้อมูลแบบภายนอก (External Storage) เพื่อทดแทน 13. โครงการเช่าใช้บริการเครือข่ายสื่อสารข้อมูล	สล./สวศ/ศวท./อป.

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการส่งเสริมวัฒนธรรม	เป้าประสงค์	ยุทธศาสตร์ของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 5 ปี	ตัวชี้วัด	หน่วย	66	67	68	69	70	โครงการที่สำคัญ	ผู้รับผิดชอบ
										14. โครงการจ้างเหมาบำรุงรักษาเทคโนโลยีสารสนเทศ 15. โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการรูปแบบดิจิทัล (Smart Back Office) 16. โครงการพัฒนาคลังข้อมูลทางด้านวัฒนธรรม 17. โครงการพัฒนาระบบการประชุมออนไลน์ 18. โครงการจัดหาสิทธิ์ในการใช้งาน Social media (Line official/Zoom)	

ภาคผนวก

คำสั่งกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
ที่ ๗๐๔ /๒๕๖๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)
ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการ โดยจัดทำเป็นแผนห้าปีซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี เพื่อเป็นแผนหลักในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติ และนำเข้าข้อมูลในระบบ eMENSCR เพื่อติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการทำงานของหน่วยงานของรัฐให้เป็นไปตามเป้าหมาย ของยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ นั้น

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กรมส่งเสริมวัฒนธรรม จึงแต่งตั้งคณะทำงานฯ โดยมีองค์ประกอบและหน้าที่ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (นางสาวลิปิการ์ กำลังชัย)	ประธานคณะทำงาน
๓. รองอธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม (นางสาววราพรรณ ชัยชนะศิริ)	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๑
๔. ผู้เชี่ยวชาญ (ด้านภูมิปัญญา)	รองประธานคณะทำงานคนที่ ๒
๕. เลขานุการกรมหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการกองกิจการเครือข่ายทางวัฒนธรรมหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการสถาบันวัฒนธรรมศึกษาหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการกองกองทุนส่งเสริมงานวัฒนธรรมหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๙. ผู้อำนวยการสำนักพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๐. ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหารหรือผู้แทน	คณะทำงาน
๑๑. ผู้อำนวยการกลุ่มแผนงานและงบประมาณ	คณะทำงานและเลขานุการ
๑๒. นายนิรชัย ศรีใจ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๓. นายศิวะณัฐ โฮมวงค์	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๔. นางสาวชะตารักษ์ เมฆกมล	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๕. นางสมพร ภู่ระโหง	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ

/หน้าที่...

หน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ พร้อมทั้งทบทวนแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๕ ปี ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

๒. วิเคราะห์ความสอดคล้องของยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๓. วิเคราะห์และกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของแผนปฏิบัติราชการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรมในประเด็นต่าง ๆ ตามแบบฟอร์มที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด

๔. นำเสนอแผนฯ ต่ออธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเพื่อให้ความเห็นชอบและประกาศใช้

๕. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายโภวิท ผกามาศ)
อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

ประเด็น SWOT ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

จุดแข็ง (Strengths)

4. มีภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานวัฒนธรรมในทุกระดับทั่วประเทศ และต่างประเทศ อย่างกว้างขวางและครอบคลุม
5. เป็นหน่วยงานหลักและมีภารกิจในการดำเนินการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอด ทุนทางวัฒนธรรมของชาติ
6. เป็นหน่วยงานที่รวบรวมองค์ความรู้และให้บริการด้านวัฒนธรรม โดยเป็นที่ยอมรับในระดับชาติและนานาชาติ

จุดอ่อน (Weaknesses)

4. ขาดระบบการพัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะและองค์ความรู้ใหม่ในการทำงานของบุคลากร
5. โครงสร้างองค์กรตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม พ.ศ. 2557 ไม่สอดคล้องกับภารกิจและบริบทที่เปลี่ยนไปของสังคม
6. การดำเนินกิจกรรมไม่ครบถ้วนตามแผนปฏิบัติราชการรายปี

โอกาส (Opportunities)

4. ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญและยอมรับงานวัฒนธรรมมากขึ้น
5. มีการจัดตั้งองค์กรหรือหน่วยงานที่สามารถดำเนินงานทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
6. เทคโนโลยีในปัจจุบันสนับสนุนการดำเนินงานและเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้มากขึ้น

อุปสรรค (Threats)

4. ระบบการทำงานร่วมกับหน่วยงานภายนอกยังขาดการบูรณาการ
5. นโยบายไม่มีความต่อเนื่อง
6. การจัดสรรงบประมาณไม่สอดคล้องต่อการดำเนินงานตามบทบาทของกรม

กลยุทธ์ของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม

(1) มุ่งเน้นดำเนินงานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมโดยนำนโยบายกระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจมาปรับใช้
(2) มุ่งเน้นการดำเนินงานในลักษณะของการเป็นต้นน้ำในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน เผยแพร่ และต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม
(3) สร้างโอกาสในการนำเสนอแนวทางการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมที่เป็นเลิศ (Best Practice) ทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
(4) ปรับโครงสร้าง/บทบาท/วิธีการดำเนินงานของ สวธ. ให้สอดคล้องกับภารกิจ/บริบทของสังคมไทย/ทันต่อสถานการณ์
(5) สร้างการยอมรับ ความน่าเชื่อถือ และสนับสนุนการเผยแพร่งานวัฒนธรรมที่ทันสมัยและน่าติดตาม
(6) ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างการรับรู้ของประชาชน
(7) สร้างการรับรู้ความเป็นอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่ให้สามารถเผยแพร่สู่สังคมในระดับที่กว้างมากขึ้น
(8) ประเมินสถานการณ์ในอนาคตเพื่อใช้เป็นกรอบในการวางแผนการดำเนินงาน
(9) รับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินงานให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน
(10) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์โดยไม่ให้ส่งผลกระทบในเชิงลบต่อวัฒนธรรมอันดีงามของไทย
(11) จัดทำระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อจัดเก็บและรวบรวมองค์ความรู้ด้านวัฒนธรรมให้ครบถ้วนและถูกต้อง เชื่อมโยงกับองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้บริการแก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนทั่วไป
(12) กำหนดแผนการดำเนินงานให้ตอบสนองต่อพันธกิจของกรมส่งเสริมวัฒนธรรม
(13) สร้างและพัฒนาภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น
(14) สร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่ายที่สามารถบูรณาการร่วมกันได้
(15) นำองค์ความรู้และข้อมูลจากภาคีเครือข่ายมาใช้ประโยชน์
(16) สนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
(17) เสริมสร้างความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ขององค์กรภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมให้มีความชัดเจน
(18) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเพื่อให้เข้าถึงประชาชนและกลุ่มเป้าหมายมากยิ่งขึ้น
(19) ส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัยด้านวัฒนธรรมโดยการบูรณาการร่วมกับด้านอื่น ๆ และสาขาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
(20) พัฒนาระบบการให้บริการแก่ประชาชนให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย
(21) พัฒนาศักยภาพ/สมรรถนะ/ทักษะของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
(22) พัฒนาระบบเทคโนโลยีและอุปกรณ์การทำงานให้ทันสมัยและสะดวกรวดเร็วอยู่เสมอ

ระดับของแผนและความหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ

ระดับของแผน : ความหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ

ระดับที่ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าวตามนัยของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา 65

"ยุทธศาสตร์ชาติ"สามารถใช้ได้กับแผนระดับที่ 1 เท่านั้น

ระดับที่ 2

แผนระดับที่ 2 คือ แผนซึ่งเป็นแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ เพื่อบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ และการถ่ายทอดไปสู่แนวทางในการปฏิบัติในแผนระดับที่ 3 ประกอบด้วย 4 แผน ดังนี้

"แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ" เป็น แผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติตามนัยของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560 มาตรา 3 โดยเป็นแผนที่กำหนดประเด็นการพัฒนาในลักษณะที่มีความบูรณาการ และเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้องและประเด็นการพัฒนาจะไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน โดยการกำหนดค่าเป้าหมาย แบ่งช่วงเวลาออกเป็น 4 ห้วงการพัฒนา ห้วงละ 5 ปี

"แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด-19 พ.ศ. 2564 - 2565" ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยเป็นแผนที่จัดทำขึ้นในช่วงเวลาการพัฒนาการประเทศท่ามกลางสถานการณ์โควิด-19 ผ่านการนำแนวคิดล้มแล้วลุกไว (Resilience) ได้แก่ การพร้อมรับ การปรับตัว และการเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีระยะเวลาสิ้นสุดตามกฎหมายในปี พ.ศ. 2565

"แผนการปฏิรูปประเทศ" เป็น แผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ตามนัยของพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. 2560 โดยเป็นแผนที่มุ่งเน้นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขประเด็นปัญหาและอุปสรรคเร่งด่วนเชิงโครงสร้าง วิธีและกระบวนการ หรือกลไก หรือกฎระเบียบ ในห้วงระยะเวลา 5 ปีแรกของยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อให้รากฐานการพัฒนามีความมั่นคง เหมาะสม และสมควรกับบริบทประเทศ

ระดับของแผน : ความหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ

ระดับที่ 2

"<u>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ</u>" เป็น แผนพัฒนาตามนัยของพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2561

เป็นแผนเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างต่อเนื่องในแต่ละห้วงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แนวนโยบายแห่งรัฐ สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งของประเทศและของโลก ทิศทางการพัฒนาประเทศที่เหมาะสม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีการบูรณาการการดำเนินการร่วมกันและมุ่งตอบสนองความเป็นอยู่ที่มีความผาสุกและยั่งยืนของประชาชนทั้งในระดับชาติและระดับภูมิภาค โดยจะเป็นแผนชี้นำประเด็นการพัฒนาที่จะต้องให้ความสำคัญในห้วงระยะเวลา 5 ปีนั้น

"<u>นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ</u>" เป็น นโยบายและแผนตามนัยของพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2559 มาตรา 13

โดยเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคามเพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ

คำว่า "แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น..." "แผนการปฏิรูปประเทศ ด้าน..." "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่...." และ "นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ" สามารถใช้กับแผนในระดับที่ 2 เท่านั้น

แผนระดับที่ 2 ในปัจจุบันมีเพียง 4 แผนนี้เท่านั้น โดยแผนอื่น ๆ ทั้งหมดถือเป็นแผนระดับที่ 3

ระดับของแผน : ความหมายของแผนทั้ง 3 ระดับ

ระดับที่ 3

แผนระดับที่ 3 คือ แผนที่จัดทำขึ้นโดย หน่วยงานของรัฐ เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาของแผนระดับที่ 1 และแผนระดับที่ 2 ไปสู่การปฏิบัติ หรือจัดทำขึ้นตามพันธกรณีหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ

ประกอบด้วยแผนต่าง ๆ ดังนี้

1. "แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี" เป็นแผนของหน่วยงานของรัฐตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป ตามบทบัญญัติพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานของรัฐต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี และรายปี โดยแผนปฏิบัติราชการจะเป็นแผนระดับที่ 3 หลัก ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ 2 นโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

แผนปฏิบัติราชการสำหรับองค์การมหาชน และ องค์กรอิสระ ให้ใช้ชื่อ "แผนปฏิบัติการ... (ชื่อหน่วยงาน)..." สำหรับรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ชื่อ "แผนวิสาหกิจ..." เว้นแต่ได้มีการระบุไว้ในกฎหมายให้ใช้ชื่ออื่น

2. "แผนปฏิบัติการด้าน ..." เป็นแผนการพัฒนาเชิงประเด็น ที่ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ และมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมากกว่า 1 หน่วยงาน ตั้งแต่ระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป โดยต้องมีลักษณะเป็นแผนในเชิงปฏิบัติซึ่งต้องมีองค์ประกอบและหลักเกณฑ์การจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่สำนักงานฯ กำหนดในคู่มือแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ 3 และการเสนอแผนระดับที่ 3 ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2564 ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงความจำเป็นของการต้องมีแผนปฏิบัติการด้าน... โดยต้องมีแผนเฉพาะเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้าน... ที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้นร่วมด้วย เพื่อพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผน และ/หรือการควบรวมเป็นแผนเดียวกัน และ/หรือการยกเลิกการจัดทำแผนฯ โดยเฉพาะในกรณีที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้าน...

3. "แผนอื่น ๆ" หมายถึง แผนปฏิบัติการด้าน... อื่น ๆ ของหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายระบุให้ใช้ชื่อนั้น ๆ

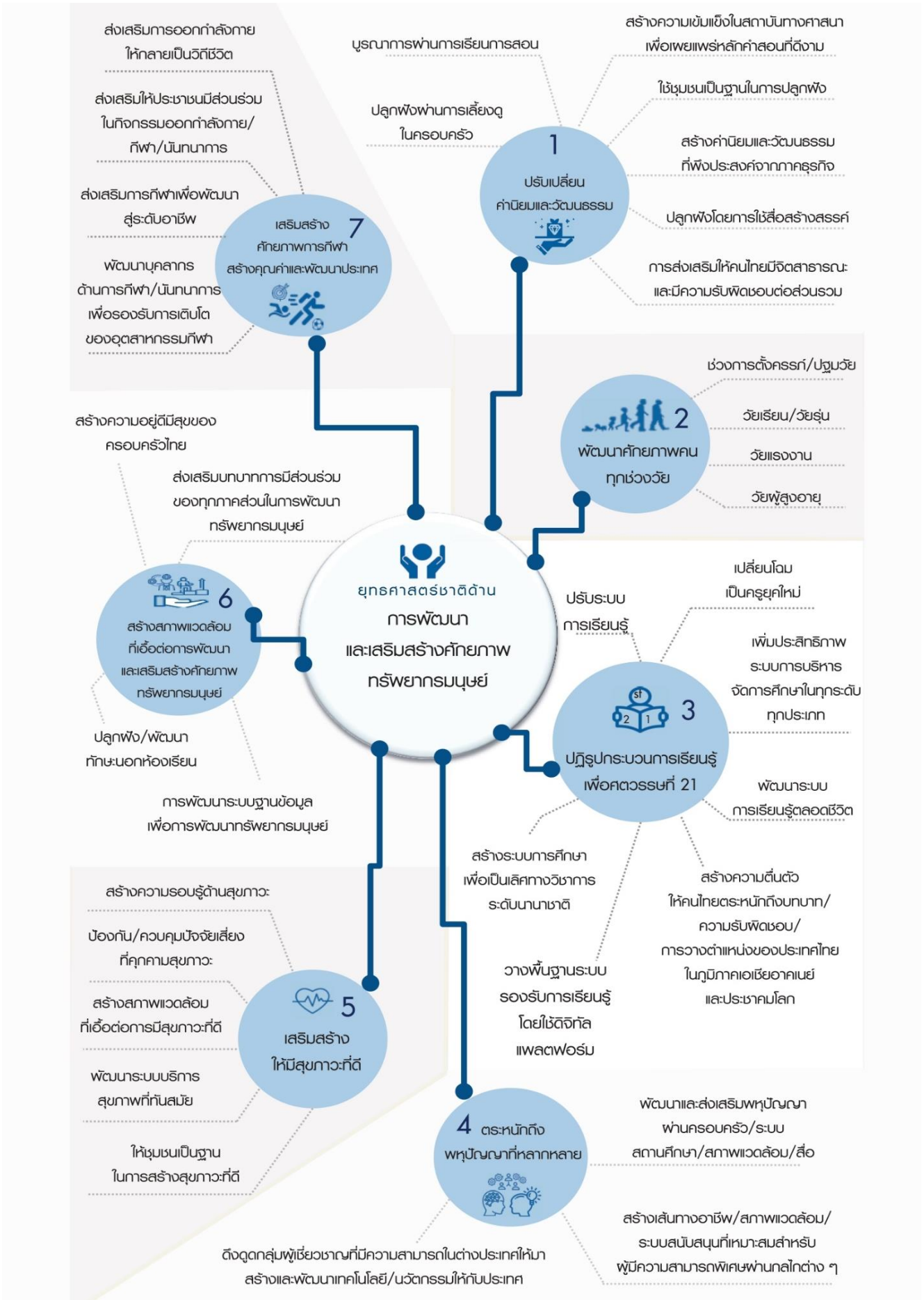
แผนปฏิบัติการด้าน... ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแผนสำหรับการดำเนินงานต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน หรือแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐระดับต่ำกว่ากรมหรือเทียบเท่าลงไป หน่วยงานไม่ต้องดำเนินการจัดส่งมายังสำนักงานฯ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งไม่ต้องนำแผนดังกล่าวเข้าระบบ eMENSCR ด้วย

"หน่วยงานของรัฐ" ได้แก่ หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระหรือองค์กรอัยการ หรือไม่น้อยไปกว่าที่ระบุไว้ตามนัยของพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2560

ยุทธศาสตร์ชาติ

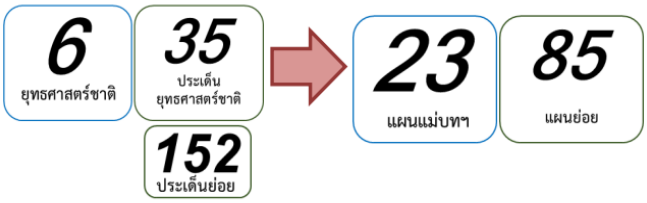
ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

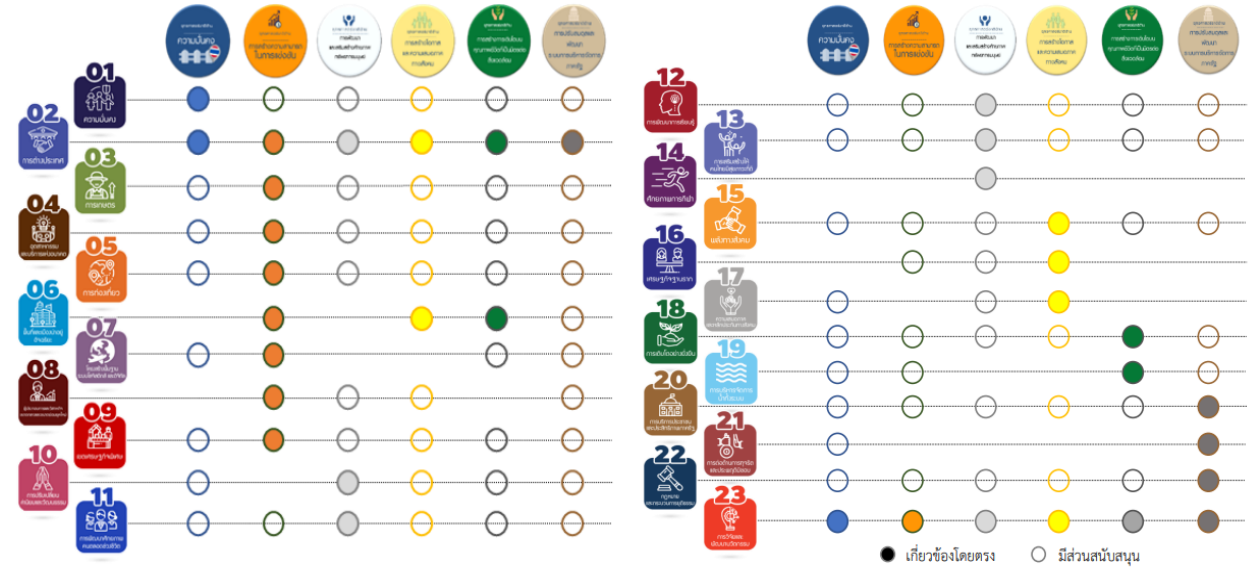
แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

มีจำนวน 23 ประเด็น ดังนี้

1. ความมั่นคง
2. การต่างประเทศ
3. การเกษตร
4. อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
5. การท่องเที่ยว
6. พื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ
7. โครงสร้างพื้นฐานระบบโลจิสติกส์และดิจิทัล
8. ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ
10. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
11. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
12. การพัฒนาการเรียนรู้
13. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
14. ศักยภาพการกีฬา
15. พลังทางสังคม
16. เศรษฐกิจฐานราก
17. ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
20. การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ
21. การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ทั้งนี้ ประเด็นแผนแม่บทฯ ทั้ง 23 ฉบับ เป็นการกำหนดประเด็นในลักษณะที่มีความบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง (Cross Issue) และประเด็นการพัฒนาจะไม่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างแผนแม่บทฯ เพื่อให้ส่วนราชการสามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้ในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และป้องกันการเกิดความสับสน

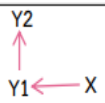
10.ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม จ.1 : กระทรวงวัฒนธรรม

เป้าหมายประเด็น

100001 คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น (จ.2 กระทรวงวัฒนธรรม)

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความพอเพียง ความมีวินัย รับผิดชอบ ความกตัญญู ความสุจริต และการมีจิตสาธารณะ (คะแนน)	(ปี 66 – 70) ค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบ ไม่น้อยกว่า 5.10	(ปี 71 - 75) ค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบ ไม่น้อยกว่า 5.56	(ปี 76 - 80) ค่าเฉลี่ยของทุกองค์ประกอบ ไม่น้อยกว่า 6.00

แผนย่อย

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี ผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว การจัดการเรียนการสอน การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา ชุมชน เป็นฐาน การส่งเสริมให้คนไทยมีจิตสาธารณะจิตอาสาและรับผิดชอบต่อส่วนรวม

100101 คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับภาพแวดล้อมดีขึ้น (จ.3 กระทรวงวัฒนธรรม)

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย		
	ปี 2566 - 2570	ปี 2571 - 2575	ปี 2576 - 2580
1) ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 97	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 98	เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 99
2) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย (คะแนน)	ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ไม่น้อยกว่า 70	ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ไม่น้อยกว่า 80	ค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน ไม่น้อยกว่า 85

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570)

หน้า ๑
เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๒๑ ก ราชกิจจานุเบกษา ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖

ประกาศ

เรื่อง นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศว่า

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นสมควรให้ประกาศใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อเป็นแผนหลักของชาติที่เป็นกรอบทิศทางการดำเนินการป้องกัน แจ้งเตือน แก้ไข หรือระงับยับยั้งภัยคุกคาม เพื่อธำรงไว้ซึ่งความมั่นคงแห่งชาติ ซึ่งมีสาระสำคัญตามท้ายประกาศนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ใช้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตั้งแต่วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๕ จนถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๗๐

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570

(ร่าง) แผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี กระทรวงวัฒนธรรม

วิสัยทัศน์ : "วัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ มีบทบาทนำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย"
ตำแหน่งของกระทรวง (Positioning) : กระทรวงสังคมกึ่งเศรษฐกิจที่ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่1: เสริมพลังการเกิดทุนสถาบันหลักของชาติ และการสืบสาน สร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

แนวทางที่ 1 รณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมและเผยแพร่สื่อเชิงสร้างสรรค์เพื่อสร้างความตระหนักและเกิดทุนในสถาบันหลักของชาติ

แนวทางที่ 2 ดำเนินโครงการตามแนวพระราชดำริ ศาสตร์พระราชาและส่งเสริมการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติ

แนวทางที่ 3 พัฒนาศักยภาพและเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการดำเนินงานอนุรักษ์ สืบสาน พัฒนาและสร้างสรรค์ทางศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติและนานาชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2: ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากด้วยมิติทางวัฒนธรรมและพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก

แนวทางที่ 1 การศึกษา วิจัย วัฒนธรรมท้องถิ่นในเชิงลึก (Cultural Research Development) พัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นสินทรัพย์ทางวัฒนธรรมและทรัพย์สินทางปัญญา สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ

แนวทางที่ 2 พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการและส่งเสริมธุรกิจทางวัฒนธรรมโดยพัฒนาข้อมูล องค์ความรู้ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา แหล่งทุน ทรัพยากร มาตรการจูงใจและปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ

แนวทางที่ 3 พัฒนาความร่วมมือและเครือข่ายการส่งเสริมอุตสาหกรรมวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาด้านวิชาการ ศึกษาวิจัย รูปแบบการลงทุน แหล่งทุน เทคโนโลยี นวัตกรรมในการพัฒนาสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม

แนวทางที่ 4 พัฒนาตลาดและตราสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทย โดยเน้นการวิจัยแนวโน้มพฤติกรรมการบริโภคและความต้องการทางการตลาดของสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมทั้งในและต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3: เสริมสร้างภาพลักษณ์ เกียรติภูมิ และยกระดับบทบาทด้านวัฒนธรรมของไทยในเวทีโลก

แนวทางที่ 1 เชื่อมโยงและพัฒนาความร่วมมือ ส่งเสริมบทบาทด้านศิลปวัฒนธรรมของไทยในเวทีอาเซียนและนานาชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคี

แนวทางที่ 2 ส่งเสริมบทบาททางวัฒนธรรม ภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิไทย โดยยกระดับ Soft power ของไทยในระดับสากลด้วยศิลปวัฒนธรรม สื่อ คอนเทนต์ และภาคีเครือข่ายทั้งในและต่างประเทศ

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมบทบาทของภาครัฐ และภาคเอกชน ในการพัฒนาพื้นที่สร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติทั้งพื้นที่จริงและพื้นที่เสมือนในระบบออนไลน์

แนวทางที่ 4 เสริมสร้างและพัฒนาเครือข่ายวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 4: ปลุกจิตสำนึกและเสริมสร้างค่านิยมเชิงบวกสู่สังคมคุณธรรมในบริบทสังคมไทยและสังคมโลก

แนวทางที่ 1 พัฒนาพระบวนการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวกเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดี ผ่านสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและชุมชน

แนวทางที่ 2 เสริมสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนา โดยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของผู้แทน หรือผู้นำทางศาสนา และส่งเสริมการนำหลักแนวคิดหลักธรรมทางศาสนามาเผยแพร่ให้กับประชาชนเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมบทบาทของสื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีของคนในสังคม

แนวทางที่ 4 เสริมสร้างมาตรการจูงใจมาตรการทางสังคมและมาตรการทางกฎหมาย เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาค่านิยมเชิงบวก เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมที่ดีคนในสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5: พัฒนาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้และการสร้างสรรค์งานด้านศิลปวัฒนธรรม

แนวทางที่ 1 ส่งเสริมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมวัฒนธรรมในทุกระดับการศึกษา

แนวทางที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรมให้สามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก ผ่านเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของไทย

แนวทางที่ 3 ส่งเสริมให้มีการจดสิทธิบัตรสินค้าและบริการทางวัฒนธรรมของไทยให้มากขึ้น สร้างแรงจูงใจ และความตระหนักเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์เชิงรายได้ (Economic Rights) และธรรมสิทธิ์ (Moral Rights)

แนวทางที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับอุตสาหกรรมสร้างสรรค์

แนวทางที่ 5 ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และพื้นที่สร้างสรรค์ ที่มีบริการการเรียนรู้ที่มีคุณภาพทั่วประเทศ

แนวทางที่ 6 ส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดความนิยมชมชอบ ในงานศิลปวัฒนธรรมไทย

แนวทางที่ 7 ยกระดับสถานะและส่งเสริมบทบาทของศิลปินและบุคลากรในอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 6: พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมสู่ระดับชาติและนานาชาติ

แนวทางที่ 1 พัฒนาสมรรถนะองค์กรด้านการบริหารจัดการงานศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

แนวทางที่ 2 พัฒนาศักยภาพบุคลากรทางวัฒนธรรมและภาคีเครือข่ายทางวัฒนธรรมในทุกระดับ

แนวทางที่ 3 พัฒนาปรับปรุงกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนอุตสาหกรรมวัฒนธรรม

แนวทางที่ 4 ริเริ่มและพัฒนางานวิจัย ข้อมูล องค์ความรู้ และนวัตกรรมทางวัฒนธรรม โดยส่งเสริมให้มีข้อมูลองค์ความรู้ และสถิติทางวัฒนธรรมในรูปแบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อสนับสนุนการพัฒนางานด้านนโยบายทางสังคมวัฒนธรรมของประเทศ

(ร่าง) แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์ “วัฒนธรรมนำไทยสู่การพัฒนาที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

เป้าหมาย

มิติด้านสังคม

1) สถานการณ์คุณธรรม 5 ด้านของประเทศไทยดีขึ้น เด็ก เยาวชน และประชาชน มีภูมิคุ้มกันด้านสังคมและกระบวนทัศน์ที่พร้อมก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 มากขึ้น
2) ประเทศไทยได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
3) คนไทยเข้าถึงข้อมูลทางวัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรม และประสบความสำเร็จ สามารถสร้างชื่อเสียงด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับโลกเพิ่มขึ้น
4) ภาคีเครือข่ายงานวัฒนธรรมเพิ่มมากขึ้น

มิติด้านเศรษฐกิจ

1) อัตราการเจริญเติบโตของรายได้สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมต่อ GDP สูงขึ้น
2) มูลค่าการส่งออกสินค้าและการบริการทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง
3) ไทยได้รับการจัดอันดับ Soft Power และอันดับโลกที่เกี่ยวกับงานวัฒนธรรมสูงขึ้น
4) เกิดนวัตกรรมทางวัฒนธรรมที่ยกระดับสินค้าและบริการทางวัฒนธรรม

ค่าเป้าหมายและตัวชี้วัด

1) ดัชนีคุณธรรม 5 ประการประกอบด้วย ความพอเพียง ความมีวินัยรับผิดชอบ ความกตัญญู ความสุจริต และการมีจิตสาธารณะ ณ สิ้นปี 2570 อยู่ที่ 5.10 คะแนน
2) เพิ่มสัดส่วน GDP สินค้าและบริการทางวัฒนธรรมจากร้อยละ 8.9 เป็นร้อยละ 15
3) ต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ประกอบด้วย พลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน ภายในปี 2570
4) ประเทศไทยมีภาพลักษณ์ทางวัฒนธรรมในระดับโลก อาทิ Soft Power Index ดัชนีนวัตกรรมโลก (WIPO) ประเทศที่มีอิทธิพลทางวัฒนธรรม ประเทศที่ร่ำรวยมรดกทางวัฒนธรรม เมืองแห่งการเรียนรู้ หรือการขึ้นทะเบียนมรดกทางวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น
5) ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการบูรณาการขับเคลื่อนงานด้านวัฒนธรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ภายในปี 2570

แผนย่อยภายใต้แผนแม่บทวัฒนธรรมแห่งชยาติ ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2566 – 2570)

แผนย่อยที่ 1 การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
แผนย่อยที่ 2 การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีให้กับสังคมไทย
แผนย่อยที่ 3 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่วัฒนธรรมที่ดีงามของไทย
แผนย่อยที่ 4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากทุนทางวัฒนธรรม
แผนย่อยที่ 5 การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการงานวัฒนธรรม

นโยบายรัฐบาล

นโยบายหลัก 12 นโยบาย ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
2. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
3. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
4. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
6. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
7. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
8. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
9. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
11. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
12. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม

นโยบายเร่งด่วน 12 เรื่อง ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน
2. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
3. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
5. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
6. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
7. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
8. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ ทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ
9. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
10. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
11. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
12. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และการดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

1. สืบสาน

สืบสานงานวัฒนธรรมของชาติ

1) งานพระราชพิธีและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
2) ส่งเสริมการใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สู่วัฒนธรรมเพื่อคุณค่าและการเพิ่มมูลค่า
3) ส่งเสริมสถาบันศาสนาให้มีบทบาทปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม
4) อนุรักษ์และบูรณะแหล่งมรดกทางวัฒนธรรม โบราณสถาน ศิลปะ การแสดง นาฏศิลป์ไทย ใช้ทรัพยากรและมรดกทางวัฒนธรรมอย่างรู้คุณค่าโดยชุมชนมีส่วนร่วม
5) กระตุ้นให้นำวัฒนธรรมประจำถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้าน รวบรวมเป็นคลังข้อมูลส่งผ่านสู่เยาวชนยุคดิจิทัล

2. รักษา

รักษาและหวงแหนมรดกทางวัฒนธรรม

1) ส่งเสริมทรัพยากรบุคคลทางด้านศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม เป็น Role Model ถ่ายทอดภูมิปัญญา องค์ความรู้
2) ปลุกกระแสความเป็นไทย (Thainess) สร้างจิตสำนึก ค่านิยม อัตลักษณ์ความเป็นไทยผ่านพื้นที่และกิจกรรมวัฒนธรรมทั่วประเทศ
3) ผลักดันนโยบายการจัดการพื้นที่มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ ทำแผนบูรณาการจัดการพื้นที่ แนวทางแก้ไขป้องกันการบุกรุก
4) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี เพื่ออนุรักษ์ บูรณะแหล่งศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม
5) สนับสนุนการจัดทำและบริหาร Big Data ศูนย์กลางข้อมูลด้านวัฒนธรรมของประเทศ
6) สนับสนุนความร่วมมือทางวัฒนธรรมและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับอารยประเทศ
7) ผลักดันการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการแสดง ประชุม ถ่ายทอดองค์ความรู้

3. ต่อยอด

การต่อยอดวัฒนธรรม
สร้างสรรค์สินค้าบริการ สร้างรายได้

1) สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจจากทุนทางวัฒนธรรม ในภาคการผลิตและบริการ
2) ส่งเสริมให้มีสถาบันวัฒนธรรมสร้างสรรค์สร้างมาตรฐานผลิตภัณฑ์ บริการ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
3) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมสร้างสรรค์วัฒนธรรมที่มีศักยภาพ 5 F บูรณาการกับภาครัฐ เอกชน ประชาชน
4) ส่งเสริมให้มีเวทีและพื้นที่เชิงวัฒนธรรม
5) สนับสนุนให้เกิด Eco System ระหว่างปราชญ์ชาวบ้าน นักวิจัยพัฒนา นักลงทุนและผู้ประกอบการ
6) ส่งเสริมการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี วิจัย ออกแบบ ผลงาน บริการด้านวัฒนธรรมและส่งเสริมการตลาด

4. หลักธรรมาภิบาล

ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยหลักธรรมาภิบาล
สร้างคุณค่าทางสังคม

1) ผลักดันการทำเกณฑ์มาตรฐานคุณธรรมแห่งชาติ ร่างพรฎ. ตั้งศูนย์คุณธรรม คณะทำงานพัฒนามาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม
2) เร่งพัฒนาและบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนด้านศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา คุณธรรม ส่งเสริมหลักสูตรเสริมในท้องถิ่น
3) ส่งเสริมวิถีชีวิตและสังคมคุณภาพ สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีในการใช้ชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคม
4) นำมิติวัฒนธรรมมาปลูกฝังสำนึกวินัยจราจร
5) สนับสนุนโอกาส ความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ชุมชน ทุนทางวัฒนธรรม และสังคมสูงวัย
6) ปรับและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ กฎหมาย กลไกสนับสนุนงานวัฒนธรรม
7) นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้บริหารราชการ

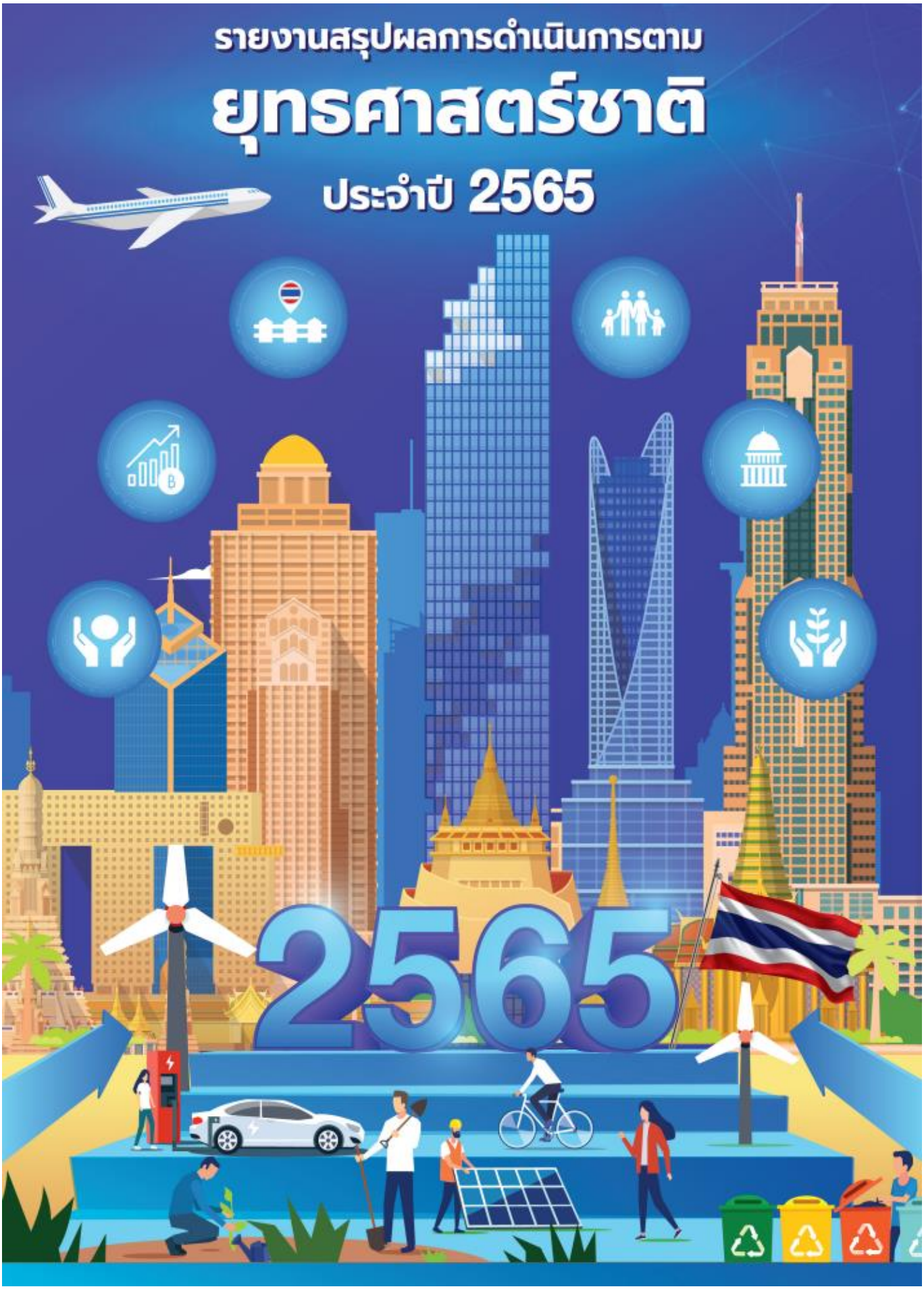
เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แห่งสหประชาชาติ

เป้าหมายที่ 4 : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Ensure inclusive and equitable quality education and promote lifelong learning opportunities for all) ครอบคลุมการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของเด็กชายและเด็กหญิงในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา การเข้าถึงการศึกษาระดับเทคนิค อาชีวศึกษา อุดมศึกษา รวมถึงมหาวิทยาลัยที่จ่ายได้และมีคุณภาพสำหรับชายและหญิงทุกคน และในภาพรวมเยาวชนทุกคนและผู้ใหญ่ส่วนใหญ่สามารถอ่านออกเขียนได้และคำนวณได้ เน้นให้ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และการเข้าถึงการศึกษาของผู้พิการ ชนพื้นเมือง และกลุ่มเปราะบาง

นอกจากนี้เป้าหมายนี้ยังส่งเสริมให้เพิ่มจำนวนผู้ที่มีทักษะทางเทคนิคและอาชีพสำหรับการจ้างงาน และการเป็นผู้ประกอบการ และเน้นให้ทุกคนได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนอีกด้วย

ในเชิงนโยบาย เป้าหมายนี้จะเน้นให้มีการยกระดับอุปกรณ์ที่จำเป็นในการศึกษาให้อ่อนไหวต่อเด็ก ผู้พิการ และผู้มีเพศสภาวะหลากหลาย และสร้างสภาพแวดล้อมให้ปราศจากความรุนแรงต่อกลุ่มเหล่านี้ ขยายโอกาสด้านทุนการศึกษาและการฝึกอบรมทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และเพิ่มจำนวนครูที่มีคุณภาพผ่านความร่วมมือระหว่างประเทศ

รายงานสรุปผลการดำเนินการตาม
ยุทธศาสตร์ชาติ
ประจำปี 2565
2565

แผนแม่บท

10

การปรับเปลี่ยน ค่านิยม และวัตมนธรรม

"พัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพ
ด้วยการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์"

การปรับเปลี่ยน ค่านิยม และวัฒนธรรม 10

แผนแม่บท

จ.1

แผนแม่บทฯ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยให้มีความสมบูรณ์ ด้วยการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรมที่พึงประสงค์ให้กับคนไทยในทุกช่วงวัย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาประเทศระยะยาวนอกเหนือจากการยกระดับในด้านสุขภาวะและด้านทักษะการศึกษา เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาคนในทุกมิติ และในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยแผนแม่บทประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มีเป้าหมายระดับประเด็นที่กำหนดให้ **คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น** ซึ่งแผนแม่บทฯ ประเด็นนี้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์และมีส่วนสนับสนุนต่อยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด

การประเมินผลลัพธ์การดำเนินการที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

เป้าหมายระดับประเด็นแผนแม่บทฯ

พ.ศ. 2562 | พ.ศ. 2563 | พ.ศ. 2564 | พ.ศ. 2565

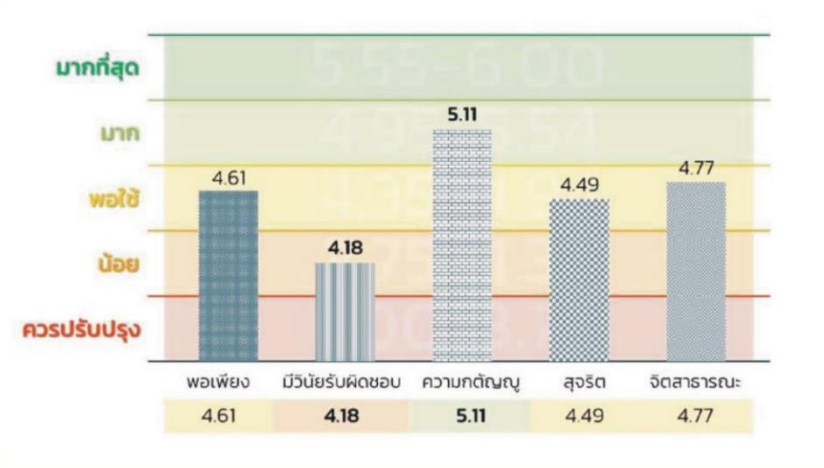
110001 คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น

ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

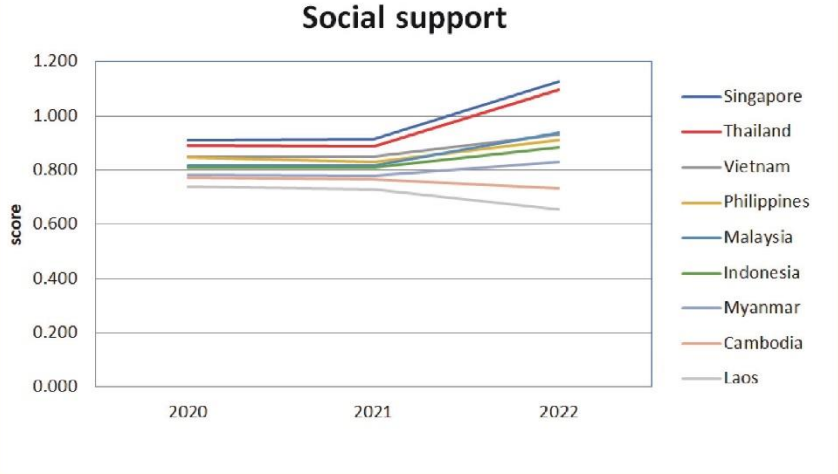
จ.2

ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ เพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีฐาน

- **สรุปสถานะการบรรลุเป้าหมาย พ.ศ. 2565** พิจารณาจากสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยวัยทำงาน ช่วงอายุ 25-40 ปี ประจำปี 2565 ที่จัดทำโดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีการสำรวจข้อมูล 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านความพอเพียง ด้านวินัยรับผิดชอบ ด้านความกตัญญู ด้านสุจริต และด้านจิตอาสา จากผลสำรวจทั้ง 5 ด้าน ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 4.63 จากค่าคะแนนเต็ม 6.00 คะแนน ทั้งนี้ เนื่องจากในปัจจุบันมีการเก็บข้อมูลเพียงช่วง พ.ศ. 2564 – 2565 จึงยังไม่สามารถเปรียบเทียบการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของคะแนนจากปีฐานได้ อย่างไรก็ตาม หากประเมินสถานการณ์จากการจัดระดับคะแนน พบว่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ (ค่าคะแนน 4.35 - 4.94 คะแนนจากค่าคะแนนเต็ม 6.00 คะแนน) ที่สามารถ**เทียบเคียงการบรรลุเป้าหมายที่อยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุค่าเป้าหมาย** โดยคุณธรรมด้าน “ความกตัญญู” อยู่ในระดับมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.11 จากคะแนนเต็ม 6 คะแนน ขณะที่คุณธรรมด้าน “วินัยรับผิดชอบ” อยู่ในระดับน้อย ค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 โดยคุณธรรมด้านพอเพียง สุจริต และจิตสาธารณะ อยู่ในระดับพอใช้โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.61 4.49 และ 4.77 ตามลำดับ

- **สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561-2565 ภาพรวมการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อให้คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม** อยู่ในระดับพอใช้โดยพิจารณาจากสถานการณ์คุณธรรมของคนไทยวัยทำงาน ช่วงอายุ 25-40 ปี ช่วง พ.ศ. 2564 – 2565 ที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยของคุณธรรม 5 ด้าน ทั้งในส่วนของความพอเพียง วินัยรับผิดชอบ ความกตัญญู ความสุจริต และจิตอาสา อยู่ที่ 4.63 ซึ่งอยู่ระหว่าง 4.35 - 4.94 คะแนน จากค่าคะแนนเต็ม 6.00 คะแนน **จัดอยู่ในเกณฑ์ระดับพอใช้** นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเพิ่มเติมจากการสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนทางสังคมที่ยังถือว่าเป็นค่านิยมที่ยังความโดดเด่นในสังคมไทย ที่สะท้อนจากรายงานความสุขโลก พ.ศ. 2565 2564 2563 พบว่า ประเทศไทยยังคงมีอันดับที่โดดเด่นในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นรองเพียงประเทศสิงคโปร์

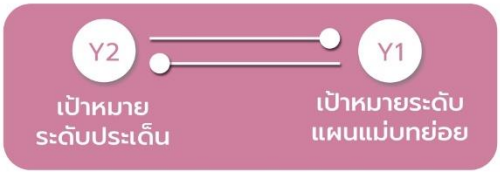
- **สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2565 เทียบค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570** ในห้วงที่ 2 ของแผนแม่บทฯ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (พ.ศ.2566-2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) ยังคงเป้าหมาย คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้แผนแม่บทฯ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม มีการวัดผลที่ชัดเจนและครอบคลุมองค์ประกอบของคุณธรรมมากยิ่งขึ้น จึง**มีการปรับตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย จากเดิม** ดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์สุจริตการมีจิต สาธารณะ การเป็นอยู่อย่างพอเพียง การกระทำอย่างรับผิดชอบ ความเป็นธรรมทางสังคม เพิ่มขึ้นร้อยละ 15 จากปีฐาน ในห้วง 5 ปีถัดไปของการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ เป็น ค่าเฉลี่ยทุกองค์ประกอบของดัชนีคุณธรรม 5 ประการ ประกอบด้วย ความพอเพียง ความมีวินัยรับผิดชอบ ความกตัญญู ความสุจริตและ การมีจิตสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 5.10 คะแนน ภายใน พ.ศ. 2570 อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการดำเนินการในช่วง พ.ศ. 2561-2565 ยังไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้น สถานการณ์การบรรลุเป้าหมายในห้วงถัดไปจึงยังคงอยู่ใน**ระดับวิกฤต**

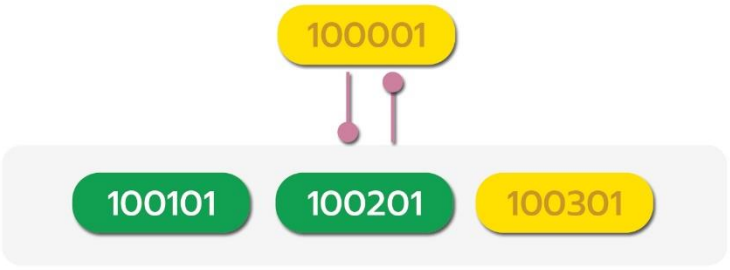
อย่างไรก็ตาม ด้วยปัญหา**ค่านิยมและวัฒนธรรมความเป็นไทยของคนไทยที่ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์สุจริต ประกอบกับกระแสการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่หลั่งไหลเข้าสู่ประเทศไทย** อาทิ เทคโนโลยีและสื่อที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว กว้างขวาง ซึ่งยังคงเป็นประเด็นที่มีความท้าทายต่อการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมอันพึงประสงค์เป็นอย่างมาก ดังนั้น เพื่อให้เป้าหมาย **คนไทยมีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และมีความรัก และภูมิใจในความเป็นไทยมากขึ้น นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิต สังคมไทยมีความสุขและเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศมากขึ้น** สามารถบรรลุได้ในห้วงถัดไป ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจึงต้องดำเนินการให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน อาทิ **พัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้มีความหลากหลาย** ทันต่อสถานการณ์และความสนใจของคนในสังคมโดยการใช้ซอฟต์พาวเวอร์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างคุณธรรมจริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น รวมถึงการสนับสนุนผู้ผลิตสื่อสร้างสรรค์ ตลอดจนการมีกลไกการสำรวจและรับฟังข้อเท็จจริง ความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมแห่งการมีส่วนร่วม และพัฒนากระบวนการบริหารจัดการข่าวปลอมและการประชาสัมพันธ์เชิงรุก แผนแม่บทฯ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย ซึ่งมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

แผนแม่บทฯ ประเด็น 10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

ประกอบด้วย 3 แผนแม่บทย่อย โดยมีสถานะการบรรลุเป้าหมาย ดังนี้

ความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย (Y1) กับเป้าหมายระดับประเด็น (Y2)

*สถานการณ์บรรลุเป้าหมายประจำ พ.ศ. 2565

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. 2565 ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 คนไทยมีการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น พิจารณาจากข้อมูลการสำรวจประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป ที่มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม พ.ศ. 2564 พบว่ามีค่าอยู่ที่ร้อยละ 96.89 เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2563 ที่มีค่าอยู่ที่ร้อยละ 87.32 เทียบเท่ากับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.95 **ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย**

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุในปี พ.ศ. 2565 จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน 50 บริษัท

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 ภาคธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคม โดยเฉพาะวิสาหกิจเพื่อสังคมมีการขยายตัวสูงขึ้น สะท้อนจากจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน พ.ศ. 2562 มีจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม 125 แห่ง พ.ศ. 2563 จำนวน 137 แห่ง พ.ศ. 2564 จำนวน 148 แห่ง และใน พ.ศ. 2565 การจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมรวมทั้งสิ้น 216 กิจการ และเมื่อเทียบกับสถานะการบรรลุเป้าหมายใน พ.ศ. 2565 พบว่า จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดจำนวนไว้ที่ 50 บริษัทแล้ว **ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายนี้ อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย**

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัย และสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น กำหนดค่าเป้าหมายระดับความสำเร็จของการสร้างความรับรู้ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 70

สถานการณ์ในช่วง พ.ศ. 2561 – 2565 การสร้างความรับรู้ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์จัดอยู่ในระดับที่ดี พิจารณาเทียบเคียงจากคะแนนตัวชี้วัดการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (MIL) ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ย ช่วง พ.ศ. 2561 – 2564 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 69.72 โดยใน พ.ศ. 2564 มีคะแนนอยู่ที่ 70.4 คะแนน หากแปลผลของระดับคะแนนโดยใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Grading) จัดอยู่ในระดับที่ดี (อยู่ในช่วง 65 - 79 คะแนน) แม้จะลดลงจาก พ.ศ. 2563 ที่อยู่ที่ 72.3 ก็ตาม **ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย**

แผนแม่บท

10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

100101

จ.3

แผนแม่บทย่อย

การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการเสริมสร้างจิตสาธารณะและการเป็นพลเมืองที่ดี

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย

พ.ศ. 2562 | พ.ศ. 2563 | พ.ศ. 2564 | พ.ศ. 2565

คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตาม มาตรฐานและสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น

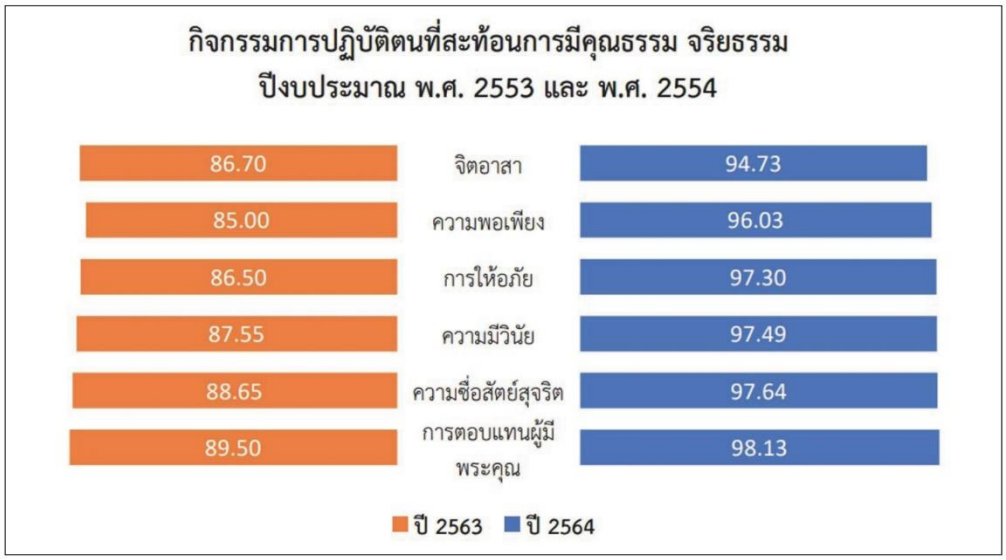
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรมเพิ่มขึ้น ร้อยละ 5 ต่อปี

ในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้เกิดความยั่งยืนในระยะยาวนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม โดยเฉพาะในด้านคุณธรรมจริยธรรมที่ปัจจุบันรูปแบบการดำเนินชีวิตของคนในสังคมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการแข่งขันเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งอาจทำให้ค่านิยมที่ดีงามอันเป็นรากฐานของสังคมบางอย่างถูกลดความสำคัญลง ดังนั้น แผนแม่บทฯ ประเด็น การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม จึงได้มีการกำหนดเป้าหมายให้ **คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น** โดยให้ความสำคัญตั้งแต่การปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมผ่านการเลี้ยงดูในครอบครัว ส่งเสริมให้ครอบครัวมีความอบอุ่น การพัฒนาพ่อแม่ให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการมีคุณธรรมจริยธรรม อาทิ การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนทั้งในและนอกสถานศึกษา การสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีมาใช้ในชีวิตประจำวัน

สถานการณ์การบรรจุเป้าหมาย

ในห้วง 5 ปีแรกตามยุทธศาสตร์ชาติ (2561 - 2565) มีสถานการณ์การพัฒนาที่ดีขึ้น พิจารณาจากข้อมูล**การสำรวจประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป ที่มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม** ปี 2564 จัดเก็บโดยกระทรวงวัฒนธรรม เพื่อสะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการตอบแทนผู้มีพระคุณ ด้านความซื่อสัตย์ สุจริต ด้านความมีวินัย ด้านการให้อภัย ด้านความพอเพียง และด้านการช่วยเหลือผู้อื่น พบว่ามีค่าอยู่ที่ร้อยละ 96.89 เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2563 ที่มีค่าอยู่ที่ร้อยละ 87.32 เทียบเท่ากับการเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.95 **ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย** นอกจากนี้ ถ้าหากพิจารณาเพิ่มเติมจาก**ระดับการพัฒนามนุษย์ของประเทศไทยผ่านดัชนีการพัฒนามนุษย์** ที่จัดทำโดยโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) พบว่า ใน พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมีพัฒนาการที่ดีขึ้นและถูกจัดอยู่ในเกณฑ์สูงมาก (≥ 0.800) เป็นครั้งแรก โดยมีค่า HDI เท่ากับ 0.800 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า นอกจากนี้ ในการประเมินการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของประชากรไทยในด้านการมีจิตสาธารณะ รวมถึงการพัฒนาทักษะทางการเงิน และการสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดี มีความก้าวหน้ามากขึ้น โดย**ข้อมูลในรายงานสถานการณ์คุณธรรม** พ.ศ. 2564 ของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) สะท้อนให้เห็นว่าภาคส่วนต่างๆของสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมองค์กรศาสนาและสถาบันการศึกษาเข้ามามีบทบาทเชิงรุกมากขึ้นในการมีจิตอาสาช่วยเหลือ เกื้อกูลกันเพื่อบรรเทาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในช่วงปีที่ผ่านมา

10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

100101

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในช่วง พ.ศ. 2565 หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายดังกล่าว โดยใช้กลไกทางสังคมที่สำคัญ เช่น ครอบครัว ชุมชนสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ สถาบันทางศาสนาและองค์กรส่งเสริมคุณธรรม รวมทั้งการประสานความร่วมมือของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ โดยได้ดำเนินโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายนี้ อาทิ การพัฒนากลไกระบบเครดิตสังคมและการปรับใช้กลไกในพื้นที่นำร่อง ที่ได้มีการกำหนดพฤติกรรมที่ดีการจัดเก็บเครดิตสังคมและสิทธิประโยชน์ซึ่งได้มีการเริ่มต้นดำเนินการในระดับชุมชน โดยสร้างแรงจูงใจโดยให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมแก่ชุมชนและกระตุ้นการแสดงพฤติกรรมเชิงบวกโดยอ้างอิงถึงครอบครัว ชุมชน และองค์กร รวมทั้งมีการประเมินพฤติกรรม เปิดโอกาสให้ผู้คนในแต่ละระดับเข้ามามีส่วนร่วม นอกจากนี้ได้มีการดำเนินการโครงการอื่น ๆ ในระดับครอบครัว อาทิ โครงการส่งเสริมเครือข่ายครอบครัวคุณธรรมเพื่อส่งเสริมและพัฒนากลไกให้ครอบครัวได้มีส่วนสำคัญต่อกระบวนการกล่อมเกลาสมาชิกในครอบครัวอย่างเป็นรูปธรรม โครงการครอบครัวคุณธรรมพลังบวก ที่ได้มีการนำร่องในระดับอำเภอที่มีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชนในการส่งเสริม ป้องกัน คุ้มครองและพัฒนาเด็กในพื้นที่ให้เป็นครอบครัวพลังบวก มีการส่งเสริมระบบพี่เลี้ยงที่ปรึกษาในชุมชนและพัฒนาฐานข้อมูลชุมชน พี่เลี้ยงชุมชน และเครือข่ายสู่การขยายผลต่อไป โครงการสำคัญที่ทำในระดับสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ อาทิ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ที่ได้ดำเนินการเพื่อให้นักเรียน ครู ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษา ตระหนักรู้ เข้าใจและมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล ซึมซับคุณค่าแห่งคุณธรรมความดีอย่างเป็นธรรมชาติและสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำความดี นอกจากนี้ยังโครงการสำคัญที่ทำผ่านสถาบันทางศาสนา อาทิ โครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อให้ผู้นำทางศาสนาได้รับการพัฒนาศักยภาพให้มีความสามารถในการเผยแผ่หลักธรรมและองค์ความรู้ด้านพระพุทธศาสนา ให้แก่เด็ก เยาวชนและประชาชน เพื่อให้มีคุณธรรมจริยธรรมเป็นพลเมืองที่ดี

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

แม้ว่าที่ผ่านมาหน่วยงานภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการเพื่อมุ่งปลูกฝังค่านิยมและส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมผ่านโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การบรรลุเป้าหมายเป็นไปอย่างยั่งยืน ยังมีประเด็นที่ท้าทายในหลายประการที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในประเด็นรูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมที่อาจยังไม่มีความหลากหลาย ไม่ทันต่อสถานการณ์และตรงกับความสนใจของคนในสังคม รวมทั้งในประเด็นค่านิยม ความคิด ความเชื่อที่แตกต่างกันระหว่างวัยของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม จึงอาจทำให้ความผูกพัน และการพึ่งพาอาศัยกันในสังคมมีแนวโน้มที่จะลดน้อยลง ทั้งในระดับครอบครัวในระดับชุมชน และในสถานศึกษา ซึ่งทำให้การใช้กลไกทางสังคมในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีอาจทำได้ยากมากขึ้น และค่านิยมที่ดีงามอันเป็นรากฐานของสังคมบางอย่างถูกลดความสำคัญลง

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการในระยะต่อไปเพื่อพัฒนาให้คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ และมีความพร้อมในทุกมิติ นอกจากการดำเนินโครงการตามปกติที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องแล้วนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังควรต้องมุ่งพัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารเพื่อการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม ให้มีความหลากหลาย ทันต่อสถานการณ์และความสนใจของคนในสังคมมากยิ่งขึ้น โดยการใช้ซอฟต์พาวเวอร์เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้มากยิ่งขึ้น อาทิ การมีละครหรือภาพยนตร์ที่ทำให้ผู้แสดงหลักมีคุณลักษณะที่ดี การเพิ่มพื้นที่การปรากฏต่อสื่อสาธารณะของผู้มีอิทธิพลทางสื่อสังคม โดยอาจพิจารณาให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน นอกจากนี้ควรมีการสร้างพื้นที่ปลอดภัยของคนแต่ละวัยและแต่ละกลุ่มในสังคมที่มีความหลากหลาย เพื่อก่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีความเคารพ ความเข้าใจซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น รวมทั้งควรเร่งสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันทางศาสนาเพื่อเป็นการสร้างความน่าเชื่อใจให้กับคนในสังคมให้มากยิ่งขึ้น

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น(10)การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย คนไทยเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุล ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้น ยังคงใช้ตัวชี้วัดเดิมแต่ได้มีการปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายเพื่อให้สะท้อนเป้าหมายมากยิ่งขึ้นจากเดิม ประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี เป็น ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไปมีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มขึ้นเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 97 ภายใน พ.ศ. 2570 และได้มีการเพิ่มตัวชี้วัดต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ประกอบด้วยพลังตัวตน พลังครอบครัว พลังสร้างปัญญา พลังเพื่อนและกิจกรรม และพลังชุมชน ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน ภายใน พ.ศ. 2570 โดยเมื่อพิจารณาเทียบกับค่าเป้าหมายปี2570 ของตัวชี้วัดประชากรอายุ 13 ปี ขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น ที่ค่าเป้าหมายกำหนดให้เพิ่มขึ้นเป็นไม่น้อยกว่าร้อยละ 97 และตัวชี้วัดต้นทุนชีวิตเด็กและเยาวชนไทย ที่ค่าเป้าหมายกำหนดให้ไม่น้อยกว่า 70 คะแนน นั้น จากสถานการณ์ล่าสุด ณ พ.ศ. 2564 ที่ตัวชี้วัดทั้งสองที่มีค่าอยู่ที่ ร้อยละ 96.89 และ 62.10 คะแนน ตามลำดับ จึงทำให้สถานการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย

แผนแม่บท

10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

100201

จ.3

แผนแม่บทย่อย

การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565

ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น

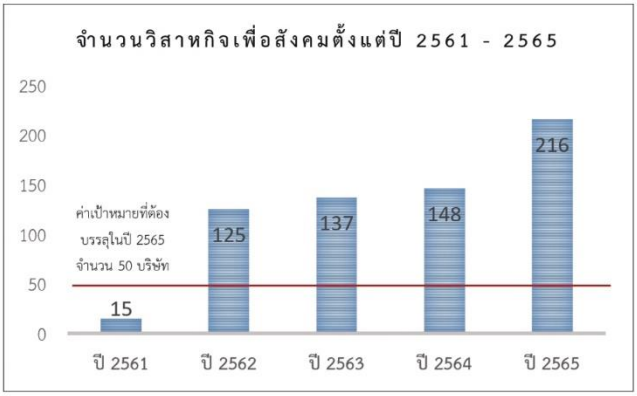
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน 50 บริษัท

การสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ มีปัจจัยความสำเร็จของเป้าหมาย 3 ปัจจัย ได้แก่ (1) นโยบายและมาตรการสนับสนุนให้ภาคธุรกิจลงทุนทางสังคม โดยการพัฒนามาตรการทางภาษี การจัดตั้งกองทุน และการให้รางวัล/สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ (2) การยกระดับธุรกิจให้มีการลงทุนทางสังคมอย่างยั่งยืนโดยการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ การผลักดันวิสาหกิจเพื่อสังคมต้นแบบและการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจเพื่อสังคม และ (3) สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการลงทุนเพื่อสังคม โดยการพัฒนาฐานข้อมูลกลางเพื่อตอบโจทย์ปัญหาทางสังคม และการกำหนดระเบียบ/กฎหมายที่เอื้อต่อภาคธุรกิจในการลงทุนทางสังคม โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมผ่านกลไกและสถาบันทางสังคมในการปลูกฝังค่านิยมวัฒนธรรม ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรมจริยธรรมการมีจิตอาสา รวมทั้งตระหนักถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอุปโภคบริโภคเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยในภาคธุรกิจต้องดำเนินธุรกิจอย่างมีธรรมาภิบาลและเป็นมิตรกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนหลักของการมีส่วนร่วม มีความรับผิดชอบต่อสังคมคนทุกคนในบริษัท และเปลี่ยนจากการเน้นผลตอบแทนสูงสุดของผู้ถือหุ้นเป็นผลประโยชน์ต่อส่วนรวมอย่างยั่งยืน

สถานการณ์การบรรจุเป้าหมาย

เมื่อพิจารณาจากการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมในห้วง 5 ปีแรก ตามยุทธศาสตร์ชาติ(2561 - 2565) พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มจำนวนขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยใน พ.ศ. 2562 มีจำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม 125 แห่ง พ.ศ. 2563 จำนวน 137 แห่ง พ.ศ. 2564 จำนวน 148 แห่ง และใน พ.ศ. 2565 การจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมรวมทั้งสิ้น 216 กิจการ ซึ่งการเพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลจากการประกาศใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2562 **และเมื่อเทียบกับสถานะการบรรลุเป้าหมายในปี 2565 พบว่า จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดจำนวน ไว้ที่ 50 บริษัทแล้ว** โดยทั้งหมดแบ่งเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น จำนวน 170 กิจการ และวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น จำนวน 46 กิจการ (ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม 2565) ส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาชุมชนรักษาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการศึกษา และพัฒนาสุขภาพและความอยู่ดีกินดี ตามลำดับผ่านการดำเนินงานในอุตสาหกรรมที่หลากหลาย ได้แก่ เกษตรกรรม ปศุสัตว์และประมง การศึกษาสุขภาพและบริการสังคม**ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายนี้อยู่ในระดับบรรลุเป้าหมาย**

ที่มา: สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม, 2022

การดำเนินงานที่ผ่านมา

หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมที่พึงประสงค์จากภาคธุรกิจ โดยมีการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การผลักดันกฎระเบียบ/กฎหมายลำดับรองภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. 2562 โดยได้มีผลบังคับใช้แล้วจำนวน 33 ฉบับ การเชื่อมโยงเครือข่ายการสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมภายใต้บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการตลาด/ผลิตภัณฑ์/นวัตกรรม/เทคโนโลยี /ประชาสัมพันธ์ ด้านทุน ด้านการระดมทุน ด้านการพัฒนาศักยภาพกลุ่มกิจการเพื่อสังคม สำหรับคนพิการ ด้านการสนับสนุนข้อมูล/ส่งเสริมกลุ่มกิจการเพื่อสังคม นอกจากนี้ได้มี

การผลักดันให้มีการเชื่อมโยงเครือข่ายพันธมิตรเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม ผ่านการขยายช่องทางการจำหน่ายสินค้าออนไลน์มากขึ้นเช่นชุมชนยิ้มได้, ThailandPostmart,Thaitrade.com, TrueSmart Merchant, K+Maket เป็นต้น และได้มีการส่งเสริม และสนับสนุนสิทธิประโยชน์ตามมาตรการจัดซื้อจัดจ้างตามกฎกระทรวงกำหนดพัสดุและวิธีการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่รัฐต้องการส่งเสริมหรือสนับสนุน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2564 การประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม จัดกิจกรรมอบรมและให้ความรู้การดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมผ่านระบบออนไลน์ เช่น การบรรยาย เรื่องการเงิน-การบัญชีมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและสินค้าเกษตร การจำหน่ายสินค้าออนไลน์ การเข้าถึงแหล่งทุนเป็นต้น

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

ความท้าทายสำคัญในการขับเคลื่อนให้ภาคธุรกิจโดยเฉพาะวิสาหกิจเพื่อสังคมมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น คือ ถึงแม้การผลักดันวิสาหกิจเพื่อสังคมจะเป็นประเด็นการพัฒนาที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและได้บรรลุตามค่าเป้าหมายที่กำหนดแล้ว อย่างไรก็ตามความเข้าใจและความหลากหลายของประเภทวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทยยังมีไม่มากนักและประชาชนยังขาดความตระหนักถึงความสำคัญ/ประโยชน์จากการส่งเสริมผลักดันวิสาหกิจเพื่อสังคมประกอบกับสภาพแวดล้อม/กลไกตลาดที่มุ่งตอบโจทย์กำไรของกิจการมากกว่าผลประโยชน์ต่อสังคมในภาพรวมอีกทั้งการเข้าถึงแหล่งเงินทุนยังคงเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินกิจการของผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมส่วนใหญ่จึงส่งผลให้วิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศไทยไม่ได้ประสบความสำเร็จมากนัก ผู้ประกอบการหลายรายล้มเลิกกิจการเนื่องจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เอื้อให้ธุรกิจประเภทนี้แข่งขันกับธุรกิจเพื่อการค้าทั่วไปได้ เช่น การรับซื้อสินค้าจากเกษตรกรในราคาเป็นธรรม เพื่อผลิตสินค้าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในปริมาณไม่มากนักทำให้ต้นทุนสูงกว่าสินค้าทั่วไป หากไม่มีตลาดรองรับอย่างชัดเจนก็ยากจะดำเนินกิจการต่อไปได้ในระยะยาว

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินการในระยะต่อไปเพื่อส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถบรรลุเป้าหมายได้ตามที่กำหนด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ (1) **การส่งเสริมให้เกิดวิสาหกิจเพื่อสังคมในชุมชนเพิ่มขึ้น** โดยเฉพาะธุรกิจสตาร์ทอัพที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด – 19 แล้วกลับไปอยู่ในพื้นที่ โดยอาจให้รับงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐโดยเฉพาะงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในการรับดูแลผู้สูงอายุ คนพิการ เด็กอ่อนในชุมชน รวมถึงการสร้างเครือข่ายเชิญชวนให้มูลนิธิต่าง ๆ หรือบริษัทที่มีความพร้อมให้ปรับเปลี่ยนจากการทำกิจกรรมเพื่อสังคมมาเป็นการดำเนินวิสาหกิจเพื่อสังคมในชุมชนแทน (2) **การสร้างค่านิยมและการปลูกฝังความเข้าใจเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ชัดเจน** โดยเร่งดำเนินการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ประชาชนรับรู้ถึงประโยชน์ใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหา

สังคมและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปลูกฝังแนวคิด/ทักษะการเป็นผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษาทั้งในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดการสร้างผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมรุ่นใหม่ที่มีทักษะสูง ตลอดจนการถอดบทเรียน ศึกษาวิจัย และจัดทำชุดองค์ความรู้ในการดำเนินงานวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ประสบผลสำเร็จและล้มเหลวประเภทต่าง ๆ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ สร้างแรงบันดาลใจให้ประชาชนและผู้ประกอบการได้ศึกษาเรียนรู้เป็นแนวทางให้วิสาหกิจเพื่อสังคม (3) **การพัฒนาขีดความสามารถแลบูรณาการแนวคิดการลงทุน/พัฒนาทางสังคม** ให้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินธุรกิจในทุกขั้นตอนตลอดห่วงโซ่ธุรกิจอย่างยั่งยืนมากขึ้น โดยส่งเสริมให้ภาคธุรกิจคำนึงถึงความรับผิดชอบในด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล (4) **การส่งเสริมสิทธิประโยชน์ที่เอื้อต่อการส่งเสริมศักยภาพของวิสาหกิจเพื่อสังคม** อาทิ การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี/แหล่งเงินทุนกับวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีการเชื่อมโยงการดำเนินงานในประเด็นเฉพาะกับบริการภาครัฐ เช่น การดูแลเด็กอ่อนในชุมชนแออัด การดูแลผู้พ้นโทษ แม่วัยใส เป็นต้น การส่งเสริมให้เกิดการระดมทุน สนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมที่มีความคิดนอกกรอบ เพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจอยู่รอดได้ในระบบกลไกตลาดปัจจุบัน และ (6) **การสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ประกอบการวิสาหกิจเพื่อสังคมด้วยกัน** เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ร่วมกันเอง และจัดทำฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการขยายผลต่อไปสำหรับวิสาหกิจเพื่อสังคมรุ่นใหม่ๆ

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อย ภาคธุรกิจมีบทบาทสำคัญในการลงทุนเพื่อสังคมเพิ่มขึ้น ยังคงใช้ตัวชี้วัดเดิมแต่ได้มีการปรับเปลี่ยนค่าเป้าหมายเพื่อให้สะท้อนผลการดำเนินงานที่ผ่านมามากยิ่งขึ้นจากเดิม จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม จำนวน 100 บริษัท เป็น จำนวนธุรกิจที่เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ต่อปี โดยเมื่อพิจารณาเทียบค่าเป้าหมายปี 2570 กับผลการดำเนินงานในช่วง พ.ศ. 2562 - 2565 ที่ผ่านมาที่พบว่ามีอัตราการขยายตัวของวิสาหกิจเพื่อสังคมเฉลี่ยร้อยละ 21.19 ต่อปี จึงอยู่ในระดับที่สามารถบรรลุค่าเป้าหมายได้ใน พ.ศ. 2570 อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่ยังคงมีความผันผวนสูง อาจส่งผลให้จำนวนการจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมในห้วง 5 ปีข้างหน้าเติบโตได้น้อยกว่าในช่วงที่ผ่านมา ดังนั้นจึงทำให้สถานการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย

แผนแม่บท

10 การปรับเปลี่ยนค่านิยม และวัฒนธรรม

100301

จ.3

แผนแม่บทย่อย

การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยม และวัฒนธรรมของคนในสังคม

เป้าหมายระดับแผนแม่บทย่อย พ.ศ. 2562 พ.ศ. 2563 พ.ศ. 2564 พ.ศ. 2565

สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์

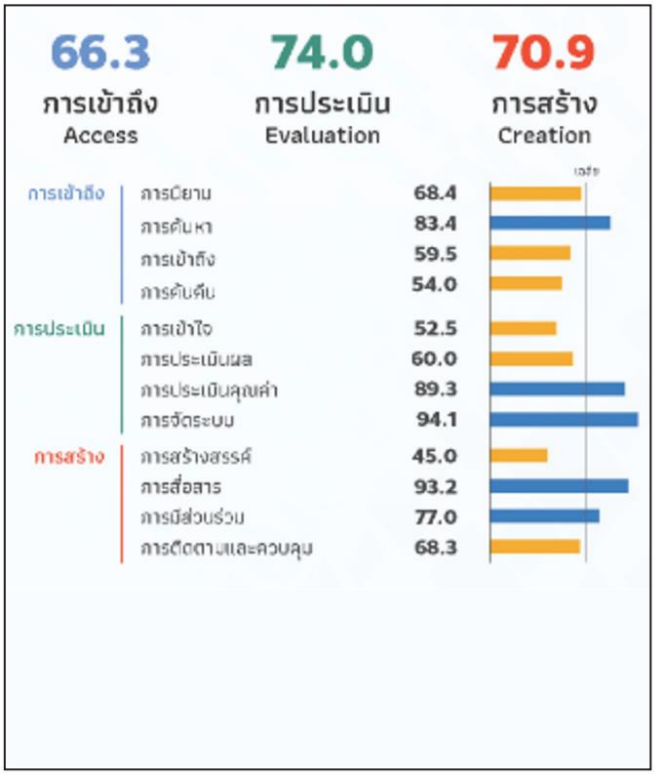
ค่าเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายใน พ.ศ. 2565

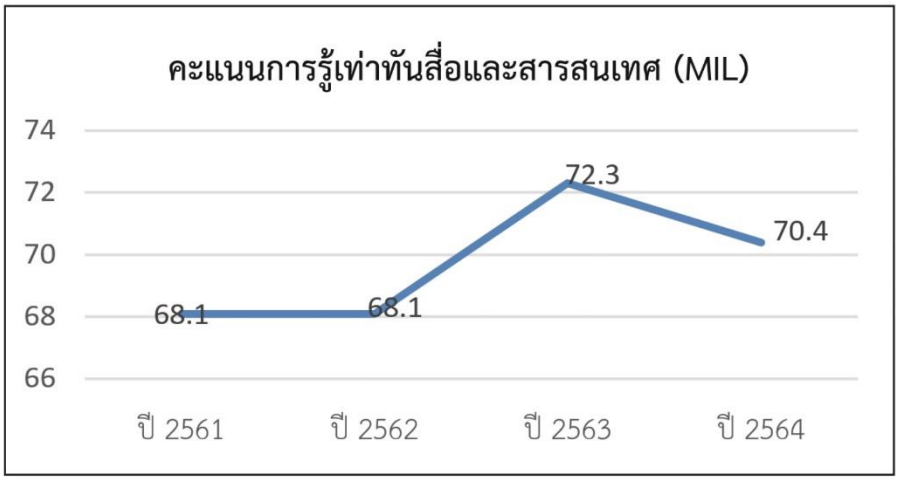
ระดับความสำเร็จของการสร้างความรับรู้ ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ร้อยละ 70

สื่อและสื่อสารมวลชนถือเป็นหนึ่งในกลไกทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญต่อการขัดเกลาวิธีคิดค่านิยมและเป็นแหล่งเรียนรู้ใหม่ที่กระตุ้นกระบวนการเรียนรู้ของคนในสังคม ทั้งสื่อในรูปแบบออฟไลน์และออนไลน์ โดยเฉพาะเทคโนโลยีและการสื่อสาร ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือสังคมเสมือน การพัฒนาที่รวดเร็วทำให้เกิดผู้ให้บริการสื่อและข้อมูลในสังคมเพิ่มขึ้นจำนวนมากและผู้รับสื่อสามารถเข้าถึง แสดงความคิดเห็นและกระจายข้อมูลต่อไปได้อย่างง่ายดาย จึงต้องให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการใช้สื่อและสื่อสารมวลชน โดยการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เสริมสร้างให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันในการเสพสื่อทุกรูปแบบ ตลอดจนเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและตรวจสอบสื่อที่ไม่เหมาะสมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างค่านิยมที่ดีให้กับกลุ่มเป้าหมายแต่ละช่วงวัย โดยการดำเนินการที่ผ่านมายังมีความท้าทายอยู่มาก ทั้งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด – 19 ที่สื่อสังคมออนไลน์ถูกใช้เป็นพื้นที่สื่อสารสาธารณะมากขึ้น เด็กและเยาวชนมักใช้เวลาในการใช้สื่อใหม่มากขึ้น โดยมุ่งเน้นความบันเทิง ซึ่งมีโอกาสที่จะตกเป็นเครื่องมือของการใช้สื่อโดยมิชอบได้ง่าย และด้วยรูปแบบสื่อที่มีความหลากหลายและซับซ้อน อาทิ การสอดแทรกโฆษณาชวนเชื่อ หรือข่าวปลอมทำให้ภาครัฐยากต่อการเฝ้าระวังและคัดกรองสื่อที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม

สถานการณ์การบรรลุเป้าหมาย

ในห้วง 5 ปีแรกตามยุทธศาสตร์ชาติ (2561 - 2565) การสร้างความรับรู้ ความตระหนักและการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์จัดอยู่ในระดับที่ดี พิจารณาจากคะแนนตัวชี้วัดการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ (MIL) ซึ่งรวบรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ซึ่งพบว่า คะแนนเฉลี่ย ช่วง พ.ศ. 2561 – 2564 ค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 69.72 โดยใน พ.ศ. 2564 มีคะแนนอยู่ที่ 70.4 คะแนน หากแปลผลของระดับคะแนนโดยใช้วิธีแบบแบ่งชั้น (Grading) จัดอยู่ในระดับที่ดี (อยู่ในช่วง 65 - 79 คะแนน) แม้จะลดลงจาก พ.ศ. 2563 ที่อยู่ที่ 72.3 ก็ตาม ส่งผลให้สถานะการบรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย

การดำเนินงานที่ผ่านมา

ในช่วง พ.ศ. 2565 ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้มีการดำเนินการที่สำคัญในหลายด้านที่สอดคล้องกับปัจจัยและองค์ประกอบที่กำหนดไว้ในห่วงโซ่คุณค่าของประเทศไทยเพื่อเป็นการขับเคลื่อนไปสู่การบรรลุเป้าหมาย **สื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ ปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น** โดยได้ดำเนินโครงการเพื่อขับเคลื่อนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติประจำปีงบประมาณพ.ศ.2565 ที่สนับสนุนการบรรลุเป้าหมายนี้ อาทิ การดำเนินโครงการจัดทำและเตรียมการบังคับใช้พระราชบัญญัติส่งเสริมจริยธรรมและมาตรฐานวิชาชีพสื่อมวลชน และจัดทำมาตรฐานดูแลสื่อออนไลน์ การดำเนินโครงการพัฒนาหลักสูตรสื่อและกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้น การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและกระตุ้นให้เกิดและใช้ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำไปใช้ได้จริง โครงการสื่อสร้างสรรค์สังคมผู้สูงอายุ โครงการส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรับผิดชอบต่อสังคม โครงการบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะสู่ชุมชน การดำเนินการศูนย์ประสานงานและแก้ไขปัญหาข่าวปลอม (Anti - Fake News) โครงการยกระดับทักษะดิจิทัลสำหรับผู้สูงวัยและผู้ด้อยโอกาส เป็นต้น อีกทั้ง ในช่วง พ.ศ. 2564 – 2565 กระทรวงวัฒนธรรมได้มีการจัดทำแผนพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) เพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ สู่การปฏิบัติ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนภารกิจการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ให้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกิดการใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปรับค่านิยมและวัฒนธรรมที่ดีงามต่อไป

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย

แม้ในภาพรวมการสร้างความรับรู้ความตระหนัก และการใช้สื่ออย่างปลอดภัย และสร้างสรรค์ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายในห้วงระยะแรกจะมีแนวโน้มบรรลุได้ตามค่าเป้าหมายที่กำหนดอย่างไรก็ตามหลังการแพร่ระบาดโควิด–19 การพัฒนาทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบอย่างรวดเร็ว ยังคงมีประเด็นท้าทาย โดยเฉพาะ สื่อออนไลน์ซึ่งเป็นพื้นที่สาธารณะที่ทุกคนเป็นได้ทั้งผู้ผลิตสื่อ ผู้ส่งสาร และผู้รับสาร ประกอบกับมีการผลิตสื่อจำนวนมากและมีบางสื่ออยู่นอกเหนือการควบคุม รวมถึงการเกิดอาชญากรรมไซเบอร์จากการส่งต่อข้อมูลข่าวสารที่ไม่เป็นจริง และพฤติกรรมการลอกเลียนแบบสื่อไม่เหมาะสม ประกอบกับสถานการณ์ของทุนมนุษย์ของไทยที่มีปัญหาในด้านคุณภาพของคนในแต่ละช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ยังไม่มีวิจารณญาณเพียงพอในการคัดกรองและเลือกรับสื่อได้อย่างเหมาะสม จึงเป็นความท้าทายในการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรที่มีความดึงดูดน่าสนใจและสร้างความสนุกให้แก่เด็กและเยาวชนควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้ ซึ่งการขาความรู้เท่าทันสื่ออาจส่งผลต่อวิธีคิด วิถีชีวิตและพฤติกรรมของสมาชิกในสังคม และสร้างผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนในสังคมโดยรวมได้ ดังนั้นการพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมสื่อที่ปลอดภัยและสร้างสรรค์ สร้างการรู้เท่าทันสื่อของคนในสังคมจึงเป็นความท้าทายสำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายในระยะถัดไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการบรรลุเป้าหมาย

ในห้วงที่ 2 ของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2570) ควรให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องมือให้ผู้บริโภคสามารถคัดกรองสื่อได้เอง อาทิ การสร้างระบบการแนะนำสื่อให้กับครูและผู้ปกครองในลักษณะการจัดอันดับรายการดีน่าดู การสร้างเว็บไซต์กลางที่รวบรวมเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงสื่อสร้างสรรค์ของทั้งในประเทศและต่างประเทศได้ง่ายขึ้น และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงได้ การพัฒนาซอฟต์แวร์สกัดช่องทางสื่อไม่ดีที่รองรับการใช้งานได้กับคอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ รวมถึงการสนับสนุนเพิ่มจำนวนผู้ผลิตสื่อสร้างสรรค์มากขึ้นโดยให้เอกชนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นผู้ผลิตสื่อสร้างสรรค์ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ผ่านการสนับสนุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น ตลอดจนการมีกลไกการสำรวจและรับฟังข้อเท็จจริง ความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเพื่อสร้างสังคมแห่งการมีส่วนรวม ตลอดจนกลไกและกระบวนการบริหารจัดการข่าวปลอม และการประชาสัมพันธ์เชิงรุก พร้อมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาสื่อเพื่อท้ายที่สุดจะมุ่งสู่ผลลัพธ์ที่ประชาชนมีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันสื่อได้

สถานการณ์ พ.ศ. 2565 เทียบกับค่าเป้าหมาย พ.ศ. 2570

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (10) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) เป้าหมายแผนแม่บทย่อยสื่อในสังคมไทยมีความเข้มแข็ง สามารถสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชนในสังคม ทำให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ปลอดภัยและสร้างสรรค์ มีการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายเพื่อให้สะท้อนผลการดำเนินงานที่ผ่านมามากยิ่งขึ้นจาก เดิม ระดับความสำเร็จของการสร้างการรับรู้ ความตระหนักและการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย เฉลี่ยร้อยละ 80 เป็น สถานภาพการรู้เท่าทันสื่อและสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 80 คะแนน ภายใน พ.ศ. 2570 โดยเมื่อพิจารณาเทียบค่าเป้าหมายปี 2570 กับผลการดำเนินงานในปี 2564 ที่มีคะแนนอยู่ที่ 70.4 คะแนน จึงทำให้สถานการณ์อยู่ในระดับใกล้เคียงการบรรลุเป้าหมาย